

บทที่ 9

ปัญหาภายหลังการได้เอกราชของชาติต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ปัญหาภายหลังเอกราชของฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์ภายหลังได้เอกราชนั้น ไม่มีปัญหาทางด้านความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเชื้อชาติ เหมือนมาเลเซีย เพราะฟิลิปปินส์นั้นตกอยู่ใต้การปกครองของสเปนเป็นระยะเวลาเกือบ 4 ศตวรรษ และอยู่ใต้การปกครองของสหรัฐอเมริกาประมาณ 50 ปี ภาษาสเปนและภาษาอังกฤษที่สเปนและสหรัฐอเมริกาได้นำมาเผยแพร่นี้ได้เป็นปัจจัยที่สร้างความเข้าใจกันระหว่างเชื้อชาติและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ถึงแม้ว่าสภาพสังคมดั้งเดิมของฟิลิปปินส์จะประกอบด้วยชนเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ และมีภาษาท้องถิ่นแตกต่างกันไป ต่อมาก็ได้หันมาใช้ภาษาอังกฤษและสเปนอย่างกว้างขวางในระยะเวลาที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาดำเนินการปกครองเมื่อฟิลิปปินส์ได้เอกราชใหม่ ๆ ก็ได้สร้างภาษาประจำชาติขึ้นคือ ภาษาตากาล็อก (Tagalog) เป็นภาษาที่ใช้กันอย่างกว้างขวางในมะนิลาและตอนเหนือของเกาะลูซอน ดังนั้นจึงประกาศใช้ภาษาตากาล็อกเป็นภาษาประจำชาติ

ส่วนทางด้านศาสนานั้น การที่สเปนนำคริสต์ศาสนาเข้ามาเผยแพร่ทำให้ประชาชนของฟิลิปปินส์นับถือศาสนาถึง 92 % ทำให้สังคมของฟิลิปปินส์เป็นสังคมของคริสต์ศาสนา ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ จะมีที่นับถือศาสนาอื่น และศาสนาอิสลามบ้างตามชายฝั่งของมินดาเนาตอนใต้

ปัญหาภายหลังเอกราชที่รัฐบาลฟิลิปปินส์ประสบคือ ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ประชาชนมีความยากจน โดยเฉพาะชาวนาไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง เป็นปัญหาเรื้อรังตั้งแต่สมัยสเปนปกครอง ทำให้พวกเขาขาดซึ่งมีพวกคอมมิวนิสต์สนับสนุนเข้าไปยุยงชาวนาให้ต่อต้านรัฐบาลในเรื่องปัญหาที่ดิน และยังโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนเห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันทางสังคมเศรษฐกิจ และการเมือง ประณามว่ารัฐบาลไร้ความสามารถและคอร์รัปชัน และการเมืองภายหลังได้เอกราชก็เป็นจริงตามที่พวกเขาสุกส์ประณาม เนื่องจากการที่สหรัฐอเมริกาได้ปูพื้นฐานการ

ปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง สภานิติบัญญัตินั้นกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ลงคะแนนเสียงต้องมีความรู้ ภาษาอังกฤษหรือภาษาสเปน ทำให้การเมืองของฟิลิปปินส์จำกัดวงเฉพาะชนชั้นสูงและร่ำรวย ซึ่งพวกนี้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนตั้งแต่สมัยที่สเปนปกครอง และจะรวมกลุ่มกันเป็นกลุ่ม การเมืองฟิลิปปินส์จึงเป็นระบบเล่นพรรคเล่นพวก ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับรัฐบาลกลาง โดยใช้อิทธิพลทางการเงินเป็นสำคัญทำให้เกิดคอร์รัปชันและลัทธินิยมโอกาสขึ้นมาอย่างมากในวงการเมืองของฟิลิปปินส์¹ รัฐบาลทำท่าว่าจะแก้ไขปัญหานี้ไม่ได้ และเมื่อควิโน (Quirino) เข้ามาดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ได้พยายามแก้ไขปัญหาพวกสุกซ์ด้วยวิธีการต่าง ๆ แต่ก็ไม่สำเร็จจนกระทั่งเกิดสงครามเกาหลีขึ้นในปี ค.ศ.1950 สหรัฐอเมริกาส่งทหารเข้ามาในภูมิภาคแถบนี้ และให้ความช่วยเหลือแก่ฟิลิปปินส์ทางด้านเศรษฐกิจมากขึ้น ทำให้รัฐบาลฟิลิปปินส์ได้เปรียบทุกสภากลาฮับ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการแต่งตั้งนายรามอน แมกไซไซ (Ramon Magsaysay) เป็นรัฐมนตรีกลาโหม แมกไซไซ เป็นผู้ที่มีความสามารถและมีความเคียดแค้นในการปราบปราม เขาเห็นว่าการใช้กำลังทหารยับยั้งพวกสภากลาฮับและความเคียดแค้นไหวของชาวนาอย่างเดียวนั้นไม่ได้ผล ต้องแก้เรื่องปัญหาที่ดินของชาวนาคด้วย เขาได้จัดตั้งโครงการปฏิรูปที่ดินมีการจัดสรรที่ดินให้กับชาวนาร่วมกับประธานพวกสภากลาฮับไปด้วย เมื่อแมกไซไซสามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาวนาได้ ชาวนาก็เลิกให้ความร่วมมือกับพวกสภากลาฮับ กำลังทหารของรัฐบาลก็สามารถปราบพวกสภากลาฮับได้อย่างราบคาบ และทำให้รามอน แมกไซไซ ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในสมัยต่อมาคือ ปี ค.ศ.1953 ประเทศฟิลิปปินส์ภายใต้การนำของประธานาธิบดีแมกไซไซ ได้นำความก้าวหน้ามาสู่ประเทศมากโดยเฉพาะ การพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาชนบท ด้วยการจัดหาเงินทุนช่วยเหลืออุตสาหกรรมเล็ก ๆ พยายามขจัดการมีอิทธิพลของพวกคนจีนและเจ้าของที่ดินช่วยเหลือชาวนา ในการจัดหาตลาดสำหรับพืชผล พัฒนทางด้านสังคม สร้างโรงเรียนพยาบาล ส่วนทางด้านเมือง ก็ได้ร่วมจัดตั้งองค์การ S. E. A. T. O. ขึ้น (South East Asia Treaty Organization) ลงนามที่กรุงมะนิลาในปี ค.ศ.1954 ซึ่งมีประเทศฟิลิปปินส์ ไทย ปากีสถาน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ (มาลา สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส)

ประธานาธิบดีแมกไซไซเสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุเครื่องบินตกในปี ค.ศ.1957 เขาได้ทำ

¹ ชุมณี วรรณุต และพัชรี ติโรต, พื้นฐานการเมืองเศรษฐกิจสังคมในกลุ่มประเทศตะวันออกเอเซียใต้ (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2516) หน้า 315

ให้ฟิลิปปินส์เป็นผู้นำทางการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และได้ชื่อว่าเป็นประธานาธิบดีขวัญใจคนไทย

ผู้ที่เป็ประธานาธิบดีคนต่อมาคือ Calos P.Garcia และ Macapagal ได้ดำเนินนโยบายความแบบที่แมกไซไซวางไว้ แต่ไม่เข้มแข็งไม่สามารถแก้ไขการคอร์รัปชันและความยากจนของประชาชนได้ นอกจากนั้นยังส่งทหารไปร่วมรบสงครามเกาหลี โดยดำเนินนโยบายความหลังอเมริกาทำให้ประชาชนไม่พอใจ ทำให้พวกเขาสถาปนาตัวใหม่ขึ้นอีกครั้งหนึ่งในปี ค.ศ. 1965 - 1970 และรัฐบาลฟิลิปปินส์ภายใต้การนำของประธานาธิบดี Ferdinand E. Marcos สามารถปราบได้ ประธานาธิบดีมาร์คอสจบการศึกษาเนติบัณฑิตยสภาจากมหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง เขาเป็นวีรบุรุษที่มีชื่อเสียงในการรบต่อต้านญี่ปุ่น จนได้รับเหรียญกล้าหาญและหันมาเล่นการเมืองจนได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในที่สุด เขาเป็นผู้นำที่มีความสามารถคนหนึ่ง เขาได้เสนอกฎหมายยกเลิกอภิสิทธิ์ชาวอเมริกันซึ่งเคยได้รับสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมกับชาวฟิลิปปินส์รวมทั้งการที่ฟิลิปปินส์จะตัดสินใจในนโยบายภายในและภายนอกประเทศโดยมิให้สหรัฐอเมริกาเข้าแทรกแซง ในปี ค.ศ.1973 ตำแหน่งประธานาธิบดีของมาร์คอสจะสิ้นสุดลง แต่เหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศคือการเดินขบวนของนักศึกษา การลอบสังหารนักการเมืองฝ่ายรัฐบาล ประธานาธิบดีและภริยาถูกปล่อยขังตลอดจนกบฏชาวมุสลิมในมินดาเนา ทางตอนใต้ของฟิลิปปินส์ได้ก่อความไม่สงบเพราะต้องการที่จะแยกตัวเป็นอิสระ มาร์คอสจึงถือโอกาสประกาศกฎอัยการศึก (Martial Law) และได้รับการรับรองจากศาลสูง และขยายเวลาการใช้กฎอัยการศึกไปอย่างไม่มีกำหนด มาร์คอสได้ขจัดคู่แข่งและหนังสือพิมพ์ฝ่ายค้านซึ่งเท่ากับนำเอาระบบเผด็จการมาใช้ปกครองประเทศ

ปัญหาที่รัฐบาลของมาร์คอสประสบคือ การกบฏของพวกมุสลิมในเกาะมินดาเนา มีประชากรที่นับถืออิสลาม 40 % และถูกพวกคริสเตียนที่อพยพเข้ามาใหม่เข้ามาแย่งที่ทำกิน นอกจากนั้นยังมีปัญหาเรื่องศาสนา มีการปะทะระหว่าง 2 ฝ่าย อยู่บ่อย ๆ พวกมุสลิมได้มีจุดประสงค์ที่จะแยกดินแดนไปจัดตั้งรัฐปกครองตนเอง โดยได้รับกำลังสนับสนุนจากประเทศในตะวันออกกลาง และจีนคอมมิวนิสต์ เป็นปัญหาเรื้อรังถึงปัจจุบันที่รัฐบาลยังไม่สามารถแก้ไขได้ เพราะมีต่างชาติเข้ามาแทรกแซง

นอกจากนั้นคือ ปัญหาทางการเมือง การที่ประธานาธิบดีประกาศกฎอัยการศึกอย่างไม่มีกำหนด ประกาศล้มเลิกรัฐธรรมนูญเดิมลง และใช้รัฐธรรมนูญใหม่ในปี 1973 ซึ่งจากรัฐธรรมนูญ

ฉบับนี้มาร์คอสและรัฐบาลจะรวมอำนาจไว้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้ประชาชนและนักศึกษาคัดค้าน มาร์คอสจะใช้การปราบปรามอย่างรุนแรง โดยกล่าวหาว่าเป็นคอมมิวนิสต์และบ่อนทำลายชาติ ทำให้ถูกฟิลิปปินส์ตีโต้ด้วยนักโทษการเมืองถึง 60,000 คน และเมื่อมาร์คอสถูกโจมตีว่าเผด็จการมากขึ้น เขาก็ได้จัดให้มีการออกเสียงลงประชามติว่าจะให้เขาเป็นประธานาธิบดีต่อไปหรือไม่ในเดือนธันวาคม 1977 ซึ่งผลการลงประชามติมีผู้สนับสนุนให้มาร์คอสเป็นประธานาธิบดีถึง 80 กว่าเปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้การลงประชามติต้องเขียนชื่อนามสกุลจริงใส่ไปด้วยจึงทำให้ไม่มีใครกล้าไม่เห็นด้วยเพราะกลัวภัยจะมาถึงตนจึงทำให้มาร์คอสเป็นประธานาธิบดีต่อไป

ความเป็นเผด็จการของประธานาธิบดีมาร์คอส มาร์คอสได้ประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญ เพื่อที่เขาจะได้อยู่ในอำนาจต่อไปโดยไม่มีกำหนด รัฐบาลของมาร์คอส ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ โดยเฉพาะกลุ่มประชาชนระดับล่าง ซึ่งขาดแคลนที่ดินทำมาหากิน มาร์คอส พยายามปฏิรูปที่ดิน เพื่อพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม แต่ก็มีกรณีอื้อฉาวรั้งหลวง ตั้งแต่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จนถึงข้าราชการชั้นผู้น้อย ขณะเดียวกันกลุ่มคอมมิวนิสต์ ก็พยายามก่อความวุ่นวายให้กับรัฐบาล ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นการประท้วง การก่อการจลาจล การวางระเบิดในที่สาธารณะหลายแห่ง

การโค่นล้มรัฐบาลมาร์คอส เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวและจากการที่นายอาตีโน ผู้นำการต่อต้านมาร์คอส เดินทางกลับจากสหรัฐอเมริกาถึงสนามบินมะนิลา ได้ถูกลอบสังหารเป็นชนวนสร้างควมโกรธแค้นให้กับประชาชนอย่างมาก นางคอรารซอน อาตีโน ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน โค่นล้มรัฐบาลมาร์คอสได้สำเร็จ และเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1986 โดยประธานาธิบดีมาร์คอส และครอบครัวลี้ภัยไปอยู่ ณ มลรัฐฮาวายสหรัฐอเมริกา

งานแรกที่นางอาตีโนต้องทำคือฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งการแก้ปัญหาความแตกแยกภายในประเทศที่มีทั้งกลุ่มคอมมิวนิสต์ กลุ่มแบ่งแยกดินแดนของพวกมุสลิมทางใต้ (โมโรส) ซึ่งนางพยายามประสานความสามัคคีของทุกฝ่าย เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดทางการเมือง ต่อจากนั้นนางได้ประกาศแก้ไขรัฐธรรมนูญ ฉบับเดิมสมัยของมาร์คอส ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ปี ค.ศ. 1987 ยกเลิกสภาแห่งชาติ ประกาศตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่างเสร็จในวันที่ 15 ตุลาคม ค.ศ.1986 และประชาชนลงมติยอมรับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ถึง 85 %

หลังจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่างเสร็จแล้ว จึงมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา และสภาผู้แทน

ราษฎรขึ้นในวันที่ 11 พฤษภาคม ค.ศ. 1986 โดยแยกเป็นสมาชิกรัฐสภา 24 คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 200 คน ซึ่งเป็นรูปแบบการปกครองแบบสหรัฐอเมริกา แม้การร่างรัฐธรรมนูญ และการเลือกตั้งสมาชิกทั้ง 2 สภา จะสำเร็จได้ด้วยดี แต่การเป็นประธานาธิบดีหญิงคนแรกของฟิลิปปินส์ ของนางอาคีโน ก็ต้องถูกท้าทายอำนาจทางการเมือง จากกลุ่มมาร์กอสเดิม ที่ก่อความไม่สงบตลอดเวลา รวมทั้งกลุ่มทหารที่พยายามก่อการปฏิวัติหลายครั้งแต่ไม่สำเร็จ ทั้งนี้เพราะ พลเอก ฟิเดล รามอส ประธานสภาบริหารทหาร อังหนุณหลังนางอาคีโน และต้องการเห็นระบบประชาธิปไตยของฟิลิปปินส์ดำเนินต่อไป

ปัญหาใหญ่ที่รัฐบาลอาคีโน ต้องแก้ไขคือ ปัญหาเศรษฐกิจที่สืบเนื่องมาจากสมัยของประธานาธิบดีมาร์กอส คือปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ปัญหาเงินเฟ้อ จนต้องขอความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เข้าช่วยเหลือ ปัญหาการขาดแคลนเงินทุนและการคิดหนีสินต่างประเทศ ความพยายามแก้ไขปัญหาพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในสมัยนี้ พบอุปสรรคต่างๆ มากมาย เช่น การปฏิรูปที่ดิน จัดหาที่ดินให้กับผู้ที่ไม่มีที่ดิน ไม่ค่อยได้ผลเพราะคนรวย ที่มีที่ดินมากมาย มีอิทธิพลในระดับท้องถิ่น ไม่ยอมร่วมมือด้วย สังคมของฟิลิปปินส์เป็นสังคมที่มีเครือข่ายโยงใยจากผู้มีอันจะกินในตระกูลใหญ่ มีวงศาคณาญาติ และผู้อยู่ใต้การดูแลมากมาย สามารถจะบงการคนในเครือข่ายของคนได้ทั้งหมด การปฏิรูปที่ดิน การศึกษาโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน หรือการจัด โครงการปฏิรูปเพื่อช่วยเหลือคนยากจนต่าง ๆ ซึ่งยากที่จะสำเร็จ ถ้ากลุ่มตระกูลใหญ่ไม่เห็นด้วย และอีกประการหนึ่ง คือ ความเป็นสตรี ของนางที่คนไม่ศรัทธาเชื่อถือ ทำให้พวกกลุ่มคอมมิวนิสต์ใช้เป็นเครื่องมือปลุกระดมให้ประชาชน เกือบครึ่งต่อต้านรัฐบาล เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่ง นางอาคีโน ปฏิเสธที่จะไม่ลงรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีอีก

ประเทศฟิลิปปินส์ สมัย ประธานาธิบดี ฟิเดล รามอส

ในวันที่ 11 พฤษภาคม ค.ศ. 1992 ผลการเลือกตั้งประธานาธิบดี ฟิลิปปินส์ ผู้ชนะการเลือกตั้งคือ พลเอก ฟิเดล รามอส ได้ชัยชนะในการเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยพอสมควร เมื่อเทียบกับการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา

การบริหารประเทศสมัยประธานาธิบดีฟิเดล รามอส เริ่มแรกการสร้างเสถียรภาพทางการเมือง โดยการเจรจากับกลุ่มนายทหารที่เคยก่อการกบฏสมัยของนางอาคีโน ได้สำเร็จ ประกาศนิรโทษกรรมให้กับคณะนายทหารผู้ก่อกบฏ และสามารถบรรลุข้อตกลง ที่จะยุติความเป็นศัตรู โดย

จะหันมาร่วมมือกันในการปฏิรูปการเมืองและสังคม นอกจากนั้นยังเจรจากับกลุ่มคอมมิวนิสต์ และแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ โมโรส โดยมีประเทศอินโดนีเซียเป็นตัวกลาง ในการเจรจา และประสบผลสำเร็จด้วยดี ทำให้เกาะมินดาเนาเป็นเขตสงบ และมีการเข้าไปลงทุนของนักลงทุนมากมาย

ทางด้านเศรษฐกิจ ฟิเดล รามอส ได้แก้ไขการขาดแคลนพลังงานไฟฟ้าของประเทศ ด้วยการให้บริษัทต่างชาติมาร่วมลงทุนกับรัฐบาลฟิลิปปินส์ ทั้งนี้เขาต้องโน้มน้าวให้รัฐสภาและพรรคฝ่ายค้านเห็นด้วยกับเขา และเขาสามารถทำได้สำเร็จ โดยสามารถทำให้ฝ่ายค้าน เห็นประโยชน์ของชาติเป็นสิ่งสำคัญ และเห็นด้วยกับนโยบายต่าง ๆ ของเขา เช่น การลงทุนจากต่างประเทศ การจัดตั้งสถาบันการเงินขึ้นมาใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาการเงินและการคลังของประเทศ รัฐบาลรามอส ได้จัดวางแผน โครงสร้างพื้นฐานทั้งในเมืองและชนบท คือ ไฟฟ้า ปะปา ถนน การคมนาคม การสื่อสาร เพื่อให้คน มีงานทำ และลดปัญหาการว่างงาน ด้วยการขยายงานของภาครัฐ และเอกชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะมีการส่งแรงงานไปต่างประเทศมากมาย และแรงงานเหล่านี้ส่งเงินกลับประเทศ เป็นจำนวนมาก สรุปโดยรวมแล้ว ฟิลิปปินส์สมัยประธานาธิบดีรามอส ทำให้ฟิลิปปินส์พัฒนาขึ้นมา โดยเฉพาะมีนักลงทุนจากต่างชาติ หลังไหลเข้าไปลงทุนในฟิลิปปินส์ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1995 เป็นต้นมา การทูตของฟิลิปปินส์เป็นการทูตเชิงพาณิชย์ มีการแก้ไขกฎหมายที่ล้าหลัง ให้เป็นกฎหมายที่เอื้อต่อการลงทุนของชาวต่างชาติ มีการลงทุนร่วมกันระหว่างฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ในเขตแดนเชื่อมต่อกัน คือทางภาคใต้ของฟิลิปปินส์

ตำแหน่งประธานาธิบดีของ ฟิเดล รามอส จะสิ้นสุดลงในปี 1998 ความสามารถของเขา ในการพัฒนาประเทศ ทำให้นักการเมืองบางกลุ่ม ต้องการให้เขาเป็นประธานาธิบดีต่อไปอีก โดยพยายามให้มีการแก้รัฐธรรมนูญ ให้เขาเป็นประธานาธิบดีอีกครั้งหนึ่ง เพราะไม่แน่ใจว่าคนที่จะมา เป็นประธานาธิบดีคนต่อไปจะสามารถ พัฒนาประเทศได้ดีเหมือนรามอส หรือไม่ อย่างไรก็ตามก็ มีการคัดค้านอย่างมาก จึงทำให้ประธานาธิบดีรามอส ไม่กล้าลงชิงตำแหน่งประธานาธิบดีอีกต่อไป และส่งตัวแทนของพรรคลงแทน การเลือกตั้งมีขึ้นในวันที่ 11 พฤษภาคม ค.ศ. 1998 และผู้ที่ ได้รับเลือกเป็นประธานาธิบดี สืบต่อจากประธานาธิบดี ฟิเดล รามอส คือ นายโจเซฟ เอสตราดา ซึ่งนโยบายที่ชูในการหาเสียงของเขา คือ การโอบอุ้มคนจน แต่ทำให้นักธุรกิจและนักลงทุนต่างชาติไม่แน่ใจในนโยบายเศรษฐกิจของเขาซึ่งต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และเมื่อเขาขึ้นรับตำแหน่ง ประธานาธิบดี เขาก็แสดงเจตจำนงดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจตามที่ฟิเดล รามอส วางไว้ ขณะ

เดียวกันก็พยายามมุ่งช่วยเหลือคนจนชนบทและในเมือง

และในระบอบที่นายโจเซฟ เอสตราดา เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี เอเซียกำลังประสบกับวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งเริ่มเกิดที่ประเทศไทย แต่ฟิลิปปินส์ ไม่ได้รับผลกระทบมากนัก ตั้งแต่สมัยคอราซอน อากีโน ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจาก IMF บทเรียนต่าง ๆ ฟิลิปปินส์ได้เรียนรู้มาก่อนหน้านี้ ทำให้ฟิลิปปินส์สามารถเผชิญกับภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจได้ และสามารถปลดหนี้จาก IMF ได้ก่อนที่ โจเซฟ เอสตราดา จะเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี ฟิลิปปินส์มีการสำรองเงินตราต่างประเทศ และมีเงินสกุลดอลลาร์ สหรัฐ หลังไหลเข้าประเทศตลอดเวลา จากแรงงานชาวฟิลิปปินส์ที่หลังไหลไปทำงานต่างประเทศ ฟิลิปปินส์จะก้าวไปไกลกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชียได้หรือไม่ ก็อยู่ที่ผู้นำประเทศจะเป็นผู้พิสูจน์ฝีมือ

ปัญหาภายหลังเอกราชของอินโดนีเซีย

ปัญหาทางด้านการเมือง ภาวะการเมืองอินโดนีเซียภายหลังได้เอกราชขึ้นอยู่กับบทบาทของประธานาธิบดีซูการ์โน ซึ่งเป็นเพราะระบบพรรคการเมืองในอินโดนีเซียเต็มไปด้วยการแก่งแย่งแข่งขันกัน โดยมีพรรคการเมืองถึง 70 พรรค แต่ละพรรคก็มีแนวนโยบายในเรื่องความเชื่อทางศาสนา การแบ่งผิวพรรณกัน นั้นเป็นเพราะฮอลันดาไม่เคยปูพื้นฐานทางการเมืองของตนเองให้กับชาวอินโดนีเซีย มีพรรคการเมืองที่มีลักษณะเป็นพรรคประจำชาติ 4 พรรคใหญ่ ๆ คือ PNI, Musjumi, Nahdatul Ulema และพรรค PKI, หรือคอมมิวนิสต์ รัฐบาลอินโดนีเซียภายหลังได้เอกราชจะประกอบด้วยพรรคการเมืองต่าง ๆ เป็นรัฐบาลผสม ทำให้รัฐบาลแต่ละชุดที่ก้าวเข้ามารับตำแหน่งอยู่ได้ไม่เกิน 2 ปี รัฐบาลที่อ่อนแอไร้ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ในสภาพการณ์เช่นนี้เปิดโอกาสให้ซูการ์โน ได้ใช้วาทะศิลป์ ก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำของอินโดนีเซียได้รับความนิยมนอกจากประชาชน และจากกลุ่มคอมมิวนิสต์ซึ่งต้องพึ่งพาซูการ์โน เพื่อมิให้ถูกฝ่ายทหารปราบปราม และทางฝ่ายซูการ์โนเอง ก็สนับสนุนพวก PKI เพื่อให้สนับสนุนตัวเองมืองกันฝ่ายทหารที่เข้ามาบีบบทบาททางการเมือง โดยฝ่ายทหารอ้างสิทธิของความชอบธรรมที่ว่าเข้ามาเพื่อคุมสถานการณ์ทางการเมืองเพราะเกิดปัญหาการแยกตัวของดินแดนนอกเกาะชวา คือสุมาตราเหนือและสุลาเวสี ที่ไม่ต้องการอยู่ใต้อำนาจรัฐบาลกลางที่ชวาและรัฐประหารในสุมาตราภาคกลาง ค.ศ. 1958 ทำให้มีการประกาศกฎอัยการศึก ทหารเข้าแทรกแซงการบริหารของฝ่ายพลเรือนได้ และสามารถออกกฎหมายได้โดยไม่ผ่านสภา ทำให้ทหารเข้ามาแทรกแซงการเมืองขึ้นทุกที การเมือง

ของอินโดนีเซียในระยะปี ปี 1957 - 1959 จะมีอำนาจ 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายทหาร ฝ่าย PKI และฝ่ายชูการ์โนในสภาพความอ่อนแอของรัฐบาลและการเมืองทำให้ชูการ์โนต้องแสวงหาหลักการใหม่ ๆ มาสร้างความสามัคคีร่วมกันในชาติ ภาวะทางด้านเศรษฐกิจก็เช่นกัน ที่ทรุดหนัก ทำให้ชูการ์โนประกาศใช้ ประชาธิปไตยแบบนำวิถี (Guided Democracy) ในปี ค. ศ. 1957 ซึ่งดำเนินการโดยสภาแห่งชาติ (Dewan Nasional) โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข ชูการ์โนได้อธิบายถึงประชาธิปไตยแบบนำวิถีว่า หมายถึง ประชาธิปไตยในระบบครอบครัว คือ ระบบบิดาปกครองบุตร อันเป็นระบบที่ถือว่า บุตรหรือประชาชนทั่วไป มีหน้าที่ต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตามแนวทางที่บิดาหรือผู้ปกครองเป็นผู้กำหนด หลักการของประชาธิปไตยแบบนำวิถีนี้ ชูการ์โนได้แถลงร่วมกับอุดมการณ์ที่สำคัญอีกอันหนึ่งคือ Manipol Usdek โดยเน้นว่า ประชาธิปไตยของอินโดนีเซีย จะไม่เป็นประชาธิปไตยแบบตะวันตก จะเป็นประชาธิปไตยแบบมีผู้นำคอยชี้แนะทางให้ ทางด้านเศรษฐกิจก็เช่นกันชูการ์โนเน้นที่หลักสังคมนิยม ชูการ์โนบอกว่าประชาธิปไตยแบบนำวิถีไม่ใช่การปกครองที่ใช้อำนาจเด็ดขาด แต่เป็นประชาธิปไตยที่ตั้งอยู่บนรากฐานของความร่วมมือซึ่งกันและกัน (Gotong Rojong) ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและยอมรับอย่างเดียวกัน คือมีสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่มีฝ่ายค้านและฝ่ายเสนอ สภานี้จะร่วมกันหาทางออกที่ดี เมื่อชูการ์โนแถลงประชาธิปไตยแบบนำวิถี สภาแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับหลักการของชูการ์โน เห็นว่าเป็นการนำมาซึ่งระบบเผด็จการ ดังนั้นชูการ์โนจึงตั้งยุบสภาแห่งชาติ และประกาศใช้ประชาธิปไตยแบบนำวิถี โดยเน้นการร่วมกลุ่มชาตินิยมเข้าด้วยกันเรียกว่า NASAKOM (ชาตินิยม - ศาสนา - คอมมิวนิสต์) ชูการ์โนได้ยินยอมให้พวกคอมมิวนิสต์มาเข้าร่วมรัฐบาลเพราะเขาได้ประกาศหลักสังคมนิยมทางเศรษฐกิจ ฝ่ายคอมมิวนิสต์จึงได้ใจก่อรัฐประหารในวันที่ 30 กันยายน 1965 และจับนายทหารกลุ่มชาตินิยมประหารชีวิต นายทหารที่สำคัญไป 6 คน และยึดสถานที่ราชการแต่กระทำการไม่สำเร็จ จึงถูกฝ่ายทหารภายใต้การนำของนายพลซูฮาร์โต (Suharto)ปราบปรามจนราบคาบ ชาวจีนและพรรคคอมมิวนิสต์ถูกทำลายล้างหัวหน้า PKI คือ Aidit และพวกถูกยิงทิ้ง ทำให้บทบาทของพรรคคอมมิวนิสต์ซึ่งเคยใหญ่เป็นอันดับสอง รองจากจีนในเอเชียยุติลง และคณะนายทหารเห็นว่าชูการ์โนเข้ากับฝ่ายคอมมิวนิสต์มากเกินไปจึงปลดออกจากตำแหน่งและนายพลซูฮาร์โต เข้าดำรงตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีคนที่สองของอินโดนีเซีย ตั้งแต่ได้รับเอกราชมาทางฝ่ายทหารก็ยังเข้า

ทรมานทางทางการเมืองอยู่จนทุกวันนี้ การปกครองของอิน โดนีเซียจึงมีลักษณะเป็นเผด็จการ ประชาชนไม่ได้รับสิทธิเสรีภาพมากนัก หนังสือพิมพ์ยังไม่มื่อสระที่จะวิพากวิจารณ์รัฐบาล

ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ประเทศอิน โดนีเซียเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่มั่งคั่งที่สุดในบรรดาประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยกัน แต่ประชากรของอิน โดนีเซียส่วนใหญ่ยากจนและด้อยการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะสมัยที่คัทซ์ที่ปกครองได้นำชาวจีนและชาวยุโรปเข้ามาลงทุนเป็นชนชั้นกลาง พวกนี้ก็จะเข้ามาคุมเศรษฐกิจของอิน โดนีเซียหมด ประชาชนไม่มีประสบการณ์ทั้งทางด้านการค้า และการอุตสาหกรรม จึงทำให้ต้องเสียดุลย์การค้ากับต่างประเทศ ชูการ์โนเองก็ไม่ค่อยสนใจที่จะพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเท่าใดนัก มุ่งแต่จะสร้างอิน โดนีเซียให้เป็นผู้นำทางการเมือง เพราะความเกลียดชังมหาอำนาจตะวันตก ทำให้ชูการ์โนใช้งบประมาณส่วนใหญ่ของชาติในการสร้างกองทัพให้เข้มแข็ง เพื่อช่วงชิงเอานิวก็นิตะวันตกคืนมาจาก สอตันคา และเข้าแทรกแซงในมาเลเซียและสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังไม่ยอมรับการลงทุนของชาวยุโรป และเมื่อประกาศใช้หลักการสังคมนิยม ก็ใช้ไม่ได้ผลดีนัก ประชาชนยังอดอยากยากจนเหมือนเดิม และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้อำนาจทางการเมืองของชูการ์โนไม่มั่นคงเมื่อซุฮาร์โตก้าวขึ้นมาเป็นอำนาจเขาก็เปิด โอกาสให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้าไปลงทุน แต่เศรษฐกิจส่วนใหญ่ก็ยังตกอยู่ในมือของกลุ่มนายทุนอยู่นั่นเอง

การปกครองสมัยซุฮาร์โต

เมื่อซุฮาร์โตขึ้นมาเป็นอำนาจเขาได้ประกาศเลิกนโยบายประจันหน้ากับมาเลเซีย ซึ่งสมัยชูการ์โนได้ประกาศเป็นศัตรูกับมาเลเซียอย่างเปิดเผย เข้าร่วมกับค่ายคอมมิวนิสต์ต่อต้านฝ่ายทุนนิยม ซึ่งมีสหรัฐเป็นผู้นำเมื่อนิน โดนีเซียจะประกาศตัวเป็นกลางก็ตาม การดำเนินนโยบายต่างประเทศของอิน โดนีเซียในสมัยชูการ์โนจึงถูกตำหนิมาก มาในสมัยซุฮาร์โต เขาได้ประกาศเลิกนโยบายประจันหน้ากับมาเลเซีย โดยมีสัมพันธไมตรีอันดีต่อกัน และหัน ไปเป็นมิตรกับสหรัฐมีนโยบายเป็นปฏิปักษ์กับพวกคอมมิวนิสต์ พวกคอมมิวนิสต์ไม่สามารถจัดตั้งพรรคได้อย่างแต่ก่อน การที่ซุฮาร์โตมีนโยบายเป็นเผด็จการทำให้ถูกคัดค้านจากพวกนิยมระบบประชาธิปไตย โดยเฉพาะกลุ่มของนักศึกษาซึ่งชุมนุมต่อต้านรัฐบาลหลายครั้ง

ปัญหาอีกอันหนึ่งคือ ปัญหาติมอร์ตะวันออก (Timore) ซึ่งเป็นอาณานิคมของ

ไปรตุเกสมา 400 ปีแล้ว และไปรตุเกสกำลังจะให้เอกราชแก่ติมอร์ ซึ่งในติมอร์แยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ต้องการเอกราชกับกลุ่มที่ต้องการจะเอาติมอร์ตะวันออกไปร่วมกับอินโดนีเซีย และเมื่อฝ่ายที่ต้องการเอกราชคือ พรรคฟรเดิสัน ได้ประกาศเอกราชของติมอร์ตะวันออก ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1975 ทำให้เกิดสงครามกลางเมืองระหว่าง 2 กลุ่มนี้ขึ้น และฝ่ายที่นิยมอินโดนีเซียได้เรียกร้องให้อินโดนีเซียเข้าช่วย อินโดนีเซียส่งทหาร เข้าไปในติมอร์ตะวันออก และประกาศรวมติมอร์ตะวันออก เข้าด้วยกันกับดินแดนของอินโดนีเซียในปี ค.ศ. 1976 โดยสหประชาชาติคัดค้านการรวมครั้งนี้ ในการประชุมสมัชชาใหญ่ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1977 แต่อินโดนีเซียก็ไม่รับฟัง

นโยบายของซูฮาร์โตในการบริหารประเทศ คือการต่อต้านชาวจีนและคอมมิวนิสต์ ทำให้พรรคคอมมิวนิสต์ในอินโดนีเซียถูกลดบทบาทลง กลายเป็นขบวนการเล็ก ๆ คำเนิมนการได้ดินเป็นเงื่อนไขนามของรัฐบาลอินโดนีเซียจนถึงปัจจุบัน

ประธานาธิบดีซูฮาร์โตได้จัดตั้งขบวนการทางการเมืองคือพรรคโกลคาร์ (Golkar) เป็นเครื่องมือทางการเมืองของคน ในการรักษาความสงบ ความมั่นคงของชาติ โดยให้ทหารเข้ามาบีบบทบาท ควบคุมกิจการต่าง ๆ ของพลเรือนทั้งหมด คือ ทหารเป็นทั้งรัฐบาล สมาชิกรัฐสภา ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้อำนวยการรัฐวิสาหกิจ อธิบดี หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ และในสมัยของซูฮาร์โต รัฐสภาอินโดนีเซียแบ่งเป็น 2 สภาคือ

1. สภาผู้แทนราษฎร มีสมาชิก 460 คน ประชาชนเป็นผู้เลือก 360 คน และประธานาธิบดีแต่งตั้งอีก 100 คน
2. สภาที่ปรึกษาประชาชน มีสมาชิก 920 คน จากสภาผู้แทน 460 คนและสภาจังหวัด 131 คน ตัวแทนพรรคการเมือง 122 คน และประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้ง 207 คน สภาที่ปรึกษาประชาชน เป็นผู้เลือก ประธานาธิบดี จึงทำให้ซูฮาร์โต ได้รับการเลือกตั้งทุกครั้ง เพราะสมาชิกสภาที่ปรึกษาประชาชน คือคนที่ซูฮาร์โต เลือกเข้าไป และมีส่วนทำให้การบริหารประเทศของซูฮาร์โตราบรื่น ปราศจากการคัดค้าน จนฝ่ายค้านไม่มีความหมาย ซูฮาร์โตได้เป็นประธานาธิบดีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1965 - 1998

อินโดนีเซียในช่วงของการปกครองของซูฮาร์โต สภาพเศรษฐกิจค่อย ๆ เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ เพราะพื้นที่ประเทศอุดมสมบูรณ์ไปด้วยแร่ธาตุ และป่าไม้ แต่เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์เป็นหมู่เกาะ ทำให้การติดต่อสื่อสาร และการคมนาคม ระหว่างเกาะยากลำบาก ประกอบกับประชากรส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่บริเวณเกาะชวา ทำให้ชาวเจริญก้าวหน้าเพียงเกาะเดียว ส่วนบริเวณ

รอบนอก ยังไม่ได้รับการพัฒนา อย่างไรก็ตามรัฐบาลอินโดนีเซีย ได้พัฒนาการก่อสร้างตั้ง
สาธารณูปโภคต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้ประชากร โดยส่วนรวมของประเทศกินคือดีขึ้น รัฐบาลส่งเสริม
การลงทุนของต่างชาติให้ลงทุนร่วมกันชาวอินโดนีเซีย และส่งเสริมสินค้าออกหลายประเภท
เช่น ไม้อัด ยางพารา กาแฟ คีบูก อะลูมิเนียม น้ำมันปาล์ม และสินค้าหัตถกรรม และรายได้สำคัญ
คือ น้ำมันดิบ นอกจากนั้นในปี ค.ศ. 1982 อินโดนีเซียยังประสบผลสำเร็จในการผลิตเครื่องบิน
CN - 235 ขนาด 35 ที่นั่ง ซึ่งผลิตร่วมกับบริษัทของสเปน มีประเทศจอร์แดนและซาอุดีอาระเบีย
เป็นผู้สั่งซื้อ และมีการสร้างเครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ กับเครื่องบินโดยสารขนาด 85 ที่นั่ง และ 100
ที่นั่งอีกด้วย นอกจากนี้อินโดนีเซีย ยังมีควมเทียมสื่อสารที่ส่งขึ้นไปโคจร ในห้วงอวกาศเป็นของ
ตนเอง และมีโครงการที่สร้างโรงงานไฟฟ้าปรมาณูด้วย แสดงว่าอินโดนีเซียเป็นประเทศที่เจริญ
ก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ประเทศหนึ่งในทวีปเอเชีย โดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การ
พัฒนาประเทศของอินโดนีเซียทางด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะในกรุง
จาร์กาศา เมืองหลวงของประเทศ ได้ประสบปัญหาเหมือนเมืองใหญ่ ๆ อื่น ๆ คือ ปัญหาการ
จราจร ปัญหาที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม ปัญหาอากาศมีมลพิษ ปัญหาน้ำเน่าเสีย ฯลฯ

ในปี ค.ศ. 1997 อินโดนีเซียประสบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทำให้ค่าเงิน
รูเปียห์ของอินโดนีเซียตกลงถึงร้อยละ 50 จนรัฐบาลอินโดนีเซียต้องขอรับความช่วยเหลือจากกอง
ทุนการเงินระหว่างประเทศ ปัญหาไฟไหม้ป่าในเกาะกาลิมันตัน การปะทะกันระหว่างชนเผ่า
ต่าง ๆ ในอินโดนีเซีย ปัญหาทางศาสนาและที่สำคัญคือปัญหาการเมือง ที่รัฐบาลของซูฮาร์โต
และพรรค โกลคาร์ทำทุกวิถีทางเพื่อชนะการเลือกตั้ง และยึดอายุการเป็นประธานาธิบดี ของ
ประธานาธิบดีของประธานาธิบดีซูฮาร์โต ด้วยการขจัดคู่แข่งทางการเมืองคนสำคัญ คือ
นางเมกะวะตี ซูการ์โนบุตร ซึ่งเป็นผู้นำพรรคประชาธิปไตย (PDI) ไม่ให้ได้รับการเลือกเป็นหัว
หน้าพรรค ในเดือนกรกฎาคมปี ค.ศ. 1996 ทำให้พรรคแตกแยก พรรครัฐบาลพยายามทุกวิถีทาง
ในการขจัดฝ่ายค้าน อาทิเช่น รัฐบาลใช้วิธีปิดกั้นไม่ให้กลุ่มของนางเมกะวะตี ได้ใช้ที่ทำการใหญ่
ของพรรคในกรุงจาร์กาศา ทางกลุ่มผู้สนับสนุนของนางไมอินยอมน จึงเกิดการปะทะกันรุนแรง จน
ถึงขั้นเผาทำลายอาคารบ้านเรือน นางเมกะวะตี ประกาศไม่ยอมรับการเลือกตั้ง เพราะผลการเลือก
พรรคโกลคาร์ชนะถึงร้อยละ 74.5 ขณะที่พรรค PDI และพรรค PPP (พรรคร่วมพัฒนา) ได้รับ
เลือกเพียงร้อยละ 25.5 ต่อให้เห็นว่ามี การทุจริตการเลือกตั้ง

ในช่วงปี 1996 - 1998 มีการปะทะกันระหว่างคนหลายกลุ่ม ทำให้มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวน

มาก เช่น การปะทะกันระหว่างมุสลิมกับคริสเตียน และมุสลิมกับคนจีน (คนจีนส่วนใหญ่เป็น คริสเตียน) จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้เกิดความกดดันให้ประธานาธิบดีซูฮาร์โตต้องลาออก ในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม ค. ศ. 1988 และรองประธานาธิบดี คือ นายบัคคา รุดดิน ยูซุป ฮาบิบี ได้เข้ารับตำแหน่งเป็นประธานาธิบดี กลุ่มนักศึกษาอินโดนีเซียซึ่งทำการประท้วงมาตั้งแต่แรก เรื่องการให้ประธานาธิบดีซูฮาร์โต ลาออก ยังคงปักหลักประท้วงต่อไป เพราะต้องการให้ นายฮาบิบี และพลเอกวีกันโต ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เอาตัวซูฮาร์โตและครอบครัวมาลงโทษ และให้ทหารถอนตัวออกจากการเมืองทั้งหมด

ประธานาธิบดีฮาบิบี ได้ตกลงกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกลุ่มหัวหน้าพรรคการเมือง ตกลงกันให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใหม่ในปี ค. ศ. 1999 ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการเลือกตั้ง กฎหมายพรรคการเมือง กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานส่วนท้องถิ่น มีการเสนอเพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจาก 500 คน เป็น 550 คน โดย 420 คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงที่เหลือกันไว้ให้กับกลุ่มทหาร และตัวแทนของกลุ่มอื่น เช่น ตัวแทนของจังหวัด แม้ฮาบิบีจะพยายามเอาใจกลุ่มต่าง ๆ ที่กดดันฮาบิบี แต่ฮาบิบีก็ไม่กล้า เอาผิดกับอดีตประธานาธิบดีซูฮาร์โต ทำให้ฮาบิบีถูกวิพากษ์อย่างหนัก มีการประท้วงของนักศึกษาม่อยครั้ง ตลอดจนมีการจลาจลในเขตต่าง ๆ ของอินโดนีเซีย ทำให้จุดมุ่งหมายของเขาที่จะกลับเข้ามาเป็นประธานาธิบดีอีกครั้งในการเลือกตั้งครั้งใหม่ ในเดือนมิถุนายน 1999 ต้องผิดหวังเพราะพรรคโกลดาร์แพ้การเลือกตั้ง พรรคที่ชนะการเลือกตั้งครั้งนี้คือ พรรค PDI ของนางเมกะวะตี และพรรคที่ได้เป็นที่ 2 คือ พรรคใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มมุสลิมหัวปานกลาง ของนายอับดุล ราห์มัน วาฮิด พรรคตื่นเถิดประชาชน (National Arvekening Party - PKB) และผู้ที่ได้รับให้เป็นประธานาธิบดีคนใหม่ของอินโดนีเซีย คือ นายอับดุล ราห์มัน วาฮิด ซึ่งเลือก โดยสภาที่ปรึกษาประชาชนซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ที่จะให้ผู้หญิงเป็นผู้นำประเทศ และนางเมกะวะตี ซูการ์โน บุตรี เป็นรองประธานาธิบดี

ปัญหาติมอร์ตะวันออก การที่ติมอร์ตะวันออกถูกรัฐบาลอินโดนีเซีย ในสมัยของประธานาธิบดีซูฮาร์โต เข้ายึดครอง ทั้ง ๆ ที่สหประชาชาติและ โปรตุเกศคัดค้าน ซึ่งในเวลานั้น อำนาจทางเศรษฐกิจของอินโดนีเซีย และอำนาจทางการเมืองของซูฮาร์โตมีมากมาย ทำให้นานาชาติไม่ค่อยสนใจกับปัญหาติมอร์ตะวันออก ความเคียดแค้นของชาวติมอร์ที่ถูกปกครองโดยโปรตุเกศ ซึ่งได้รับวัฒนธรรมตะวันตกและการนับถือคริสต์ศาสนา ทำให้ติมอร์ตะวันออกเรียกร้องเอกราชจากอินโดนีเซีย เรื่อยมาตั้งแต่ปี ค. ศ. 1975 เพราะรัฐบาลอินโดนีเซียสนับสนุนให้ชาวมุสลิม

เข้าไปตั้งหลักแหล่งในติมอร์ตะวันออก เพื่อถวิลติมอร์ตะวันออกเป็นของตน และกลุ่มนี้ก็เป็นตัวการคอยขัดขวางการเรียกร้องเอกราชของติมอร์ตะวันออกตลอดมา ทำให้มีการปะทะ การชนฆ่าระหว่างฝ่ายต้องการเอกราช และฝ่ายต้องการอยู่กับอินโดนีเซียต่อไป ในที่สุดสหประชาชาติก็จัดให้อินโดนีเซียยอมปล่อยให้ติมอร์เป็นเอกราช และจัดให้มีการลงประชามติของชาวติมอร์ตะวันออก ในวันที่ 30 สิงหาคม ค.ศ. 1999 ผลการลงประชามติ คือชาวติมอร์ตะวันออกต้องการเป็นเอกราชจากอินโดนีเซีย ถึง 78.5 % จากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ฝ่ายต่อต้านการได้เอกราช ไม่ยอมรับผลการลงประชามติครั้งนี้ และทำการก่อความไม่สงบ ฆ่าฟันชาวติมอร์ตะวันออก กลายเป็นสงครามกลางเมือง แม้แต่เจ้าหน้าที่สหประชาชาติที่เข้าไปดูแลการเลือกตั้ง ก็ต้องอพยพหลบภัย มีผู้กล่าวหาว่าเบื้องหลังของความงลาถุ่นวายเป็นเหตุนี้คือ กองทัพอินโดนีเซีย ทำให้รัฐบาลอินโดนีเซีย เร่งถอนทหารของตนออกจากติมอร์ตะวันออก และปล่อยให้กองกำลังสหประชาชาติ เข้าไปดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในติมอร์

ปัญหาของอินโดนีเซีย นอกจากติมอร์ตะวันออกแล้ว ยังมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างเผ่าพันธุ์ ศาสนา ในเกาะอื่น ๆ ของอินโดนีเซียอีก ซึ่งเป็นปัญหาหนักของรัฐบาลอินโดนีเซียปัจจุบันต้องแก้ไขต่อไป

ปัญหาภายหลังเอกราชของมลายู

ปัญหาภายหลังเอกราชของมลายู ปัญหาใหญ่คือ ปัญหาเรื่องเชื้อชาติที่ประกอบเป็นสังคมของมลายู จนทำให้ประสบปัญหาทางด้านการเมือง เนื่องจากสหพรรคได้สามารถเจรจาทางการทูตให้อังกฤษมอบเอกราชให้กับมลายูได้ ทำให้สหพรรคได้รับความนิยมจากประชาชนทั่วไป เพราะมีนโยบายที่จะสมัครสมานสามัคคีระหว่างกลุ่มชนเชื้อชาติต่าง ๆ ดังนั้นในการเลือกตั้งครั้งแรกในปี ค.ศ. 1957 ภายหลังได้รับเอกราช สหพรรคจึงได้รับคะแนนเสียงอย่างท่วมท้นคือ 51 ใน 52 ที่นั่ง และได้รับมอบหมายให้จัดตั้งรัฐบาล โดยมี ดนกู อับดุล ราห์มาน เป็นนายกรัฐมนตรีของสหพันธรัฐมลายู ดำเนินการปกครองในระบบรัฐสภาเช่นเดียวกับอังกฤษ

ในระยะปี 1963 สหพรรคเพิ่งประสบความดีศรีศกาศในพรรค¹ เพราะเกิดการบาดหมางระหว่างชาวมลายู ชาวจีนและชาวอินเดียนในพรรค เช่น การที่ต่างฝ่ายต่างกล่าวหาว่าไม่

¹ดูสมบัติ กรรตุค และพัริ สิริโรต, หน้า. 285

ร่วมมือกันในการส่งผู้แทนเข้าสมัครรับการเลือกตั้ง ต่างฝ่ายต่างสนับสนุนผู้สมัครของตนแทนที่จะสนับสนุนผู้สมัครในนามของพรรค และที่เป็นตัวแทนของสหพรรคเพียงคนเดียว และในการเลือกตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติก็ปรากฏว่า พรรคมาเลย์ได้เข้าไปนั่งในสภาจำนวนมากมาย ผู้แทนที่มีใช้ชาวมาเลย์มีน้อยมาก ทั้งในระดับสหพันธ์และระดับรัฐ ข้อขัดแย้งอีกประการหนึ่งภายในสหพรรค คือในเรื่องนโยบายการแบ่งสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา การเศรษฐกิจและการพัฒนาท้องถิ่นต่าง ๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงปฏิรูประบบการศึกษาของชาติ พวกมาเลย์ได้กำหนดให้ใช้ภาษามาเลย์เป็นหลักในการสอนและให้ใช้ทั้งภาษามาเลย์ และภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในโรงเรียน โดยชาวจีนอยากดำเนินการสอนของตนเป็นอิสระอีกทั้งในโครงการพัฒนาชนบท ชาวจีนก็มักโจมตีว่า ชาวมาเลย์มุ่งแต่จะพัฒนาในท้องถิ่นคน รวมทั้งงบประมาณทางการศึกษา ชาวจีนก็ว่ามาเลย์ได้จัดสรรงบประมาณขยายการศึกษาเฉพาะใน โรงเรียนของชาวมาเลย์เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ชาวจีนต้องเสียเปรียบชาวมาเลย์

ปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดความแตกแยกทางการเมืองขึ้น และทำให้สหพรรคได้รับความนิยมนอกจากประชาชนน้อยลง จะเห็นได้จากการเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1969 ที่นั่งในรัฐสภาของสหพรรคตกลงจาก 86 % เหลือเพียง 63 % และเสียเสียงข้างมากไปให้กับพรรคนิยมจีน พรรคอิสลาม และพรรคอื่น ๆ ภายหลังจากการเลือกตั้งได้เกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองที่ร้ายแรงคือ เกิดการจลาจลระหว่างเชื้อชาติครั้งใหญ่ในนครหลวง ทำให้รัฐบาลลงคปรประชุมสภาและประกาศภาวะฉุกเฉินนานถึง 21 เดือน และตั้งสภาปฏิบัติการแห่งชาติ (National Operations Council) ขึ้นมาควบคุมการบริหารประเทศโดยเด็ดขาด โดยแต่งตั้งสมาชิกมาจากชุมนุมเชื้อชาติทั้งสองคือ มาเลย์และจีน และจัดที่สภาที่ปรึกษาแห่งชาติเพื่อพิจารณาปัญหาความแตกแยกในเชื้อชาติ ในปี ค.ศ. 1971 ก็ได้ประกาศกฎฎีกา ที่ว่าด้วยระเบียบของการได้สัญชาติเป็นพลเมืองของจีนและคนอินเดีย การสงวนสิทธิต่าง ๆ ให้คนมลายูและคนพื้นเมืองเผ่าต่าง ๆ (ได้แก่พวก คยัค และเผ่าอื่น ๆ ในซาบาห์ ซาราวัก หรือมาเลเซียตะวันออก) ในปี ค.ศ. 1973 ได้มีการปรับปรุงคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สมาชิกของพรรคอิสลามและพรรคอื่น ๆ เข้าร่วมด้วย

ดังนั้นในการเลือกตั้งปี 1974 จึงดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและพรรคแนวร่วมแห่งชาติ (National Front) คือสหพรรคเดิมรวมกับพรรคอิสลามและพรรคเล็ก ๆ อีก 2 - 3 พรรค ได้ที่นั่ง 4 ใน 5 ของสภาแห่งชาติ การที่มาเลเซียสามารถประนีประนอมกันได้นั้น น่าจะเป็นเพราะมีผู้นำที่ดี

ที่พยายามไกล่เกลี่ยความแตกแยกระหว่างเชื้อชาติ คือ คนกู อับดุลห์ ราซัค และ คนกู อับดุลห์ ราห์มาน

ปัญหาคอมมิวนิสต์และปัญหาชายแดน รัฐบาลมาเลย์ต้องประสบปัญหากับการต่อต้านของกองโจรคอมมิวนิสต์ ซึ่งก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ต่อต้านญี่ปุ่น และต่อมาต่อต้านอังกฤษ เมื่ออังกฤษกลับเข้ามาปกครอง ก็ทำการปราบปรามทั้งทางด้านการทหาร และแผนจิตวิทยา ทำให้กองโจรคอมมิวนิสต์ต้องถอยร่นไปอยู่ในเขตป่าเขาตามเขตชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียเป็นปัญหาหนักอกทั้งรัฐบาลไทยและมาเลเซียในขณะนี้ พวกโจรจีนคอมมิวนิสต์ที่เข้าไปก่อกวนในมาเลเซียมักจะหลบหนีมาไทย กองทหารมาเลเซียได้เข้าปราบปราม ทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของชาวไทยขึ้น จนเกิดการเจรจากันขึ้นตั้งแต่ปี 1976 และ 1977 ทางมาเลเซียและไทยก็ได้ร่วมมือกันปราบปรามพวกคอมมิวนิสต์ โดยไทยอนุญาตให้ทหารมาเลเซียเข้ามาตั้งฐานปฏิบัติการ ในเขตจังหวัดยะลาได้ ทำให้เศรษฐกิจในภาคใต้ของเราพลอยกระทบกระเทือน เพราะทหารมาเลเซียปราบพวกโจรคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรง

ปัญหาทางด้านชายแดนกับไทยยังมีอีกคือ การที่พรรคอิสลามในมาเลย์ได้เข้ามามีบทบาทในสภาและเรียกร้องให้มาเลเซียเป็นรัฐของอิสลาม โดยเฉพาะแล้วยังเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียรวม 4 จังหวัดภาคใต้ของไทย แม้ว่าผู้นำของมาเลเซียจะไม่เห็นด้วย แต่พวกนี้ก็ยังคงดำเนินการก่อกวนไทย ทำให้เกิดข้อบาดหมางกันขึ้นระหว่างไทยกับมาเลเซีย

ปัญหาทางด้านชายแดนอีกอันหนึ่งคือ ปัญหาทางด้านชายแดนกับอินโดนีเซีย เมื่อมาเลย์จัดตั้งสหพันธรัฐมาเลเซียขึ้น ได้รับการโจมตีจากประธานาธิบดีซูการ์โน แห่งอินโดนีเซียว่า สหพันธรัฐมาเลเซียที่จัดตั้งขึ้นนี้ เป็นเครื่องมือของจักรวรรดินิยมอังกฤษที่จะดำเนินการแทรกแซงทางการเมืองในภูมิภาคแถบนี้ อินโดนีเซียประกาศไม่รับรองสหพันธรัฐมาเลเซียและประกาศนโยบายประจันหน้ากับมาเลเซีย และต่างฝ่ายต่างส่งกำลังทหาร ไปในซาราวักและบอร์เนียวเหนือ ซึ่งเป็นเขตชายแดนของทั้งสองฝ่าย นอกจากนั้นอินโดนีเซียยังส่งทหารเข้าไปปฏิบัติการสงครามกองโจรในเขตแดนมาเลเซีย ทำให้สหประชาชาติประท้วงการกระทำของอินโดนีเซีย การประจันหน้าระหว่างมาเลเซียกับอินโดนีเซียได้มีอยู่นาน จนกระทั่งประธานาธิบดีซูการ์โนหมดอำนาจ นายพลซูฮาร์โต ขึ้นมามีอำนาจแทนเห็นว่า นโยบายประจันหน้ากับมาเลเซียของซูการ์โน ไม่ก่อให้เกิดผลดีอะไรเลย จึงเลิกนโยบายประจันหน้ามาเป็นมิตรกับมาเลเซียและเข้าเป็นสมาชิกของสมาคม ASEAN ด้วยกัน

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติในมาลายู เนื่องจากมาลายูมีเชื้อชาติใหญ่ ๆ 3 เชื้อชาติ คือ ชาวมาเลย์ ชาวจีน และชาวอินเดียน และอื่น ๆ คนมาเลย์แต่ละคนจีนต่างไม่ชอบหน้ากันมานาน ปัญหาหลัก คือ เรื่องที่ชาวจีนกุมเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้ 2 ฝ่าย มีการปะทะกันบ่อยครั้ง ครั้ง ที่รุนแรง คือ ในวันที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ. 1971 ทำให้รัฐบาลต้องประกาศภาวะฉุกเฉินนานถึง 21 เดือน และตั้งสภาปฏิบัติการแห่งชาติขึ้นมาเพื่อควบคุม การบริหารประเทศโดยเด็ดขาด โดยแต่งตั้งสมาชิกจากสองเชื้อชาติ เพื่อยุติความขัดแย้งระหว่างสองฝ่าย

ลักษณะการปกครองของมาเลเซียในปัจจุบัน มีรัฐต่าง ๆ ทั้งหมด 13 รัฐ รัฐที่ปกครองโดย สุลต่าน มี 9 รัฐ รัฐที่ไม่มีสุลต่านปกครอง คือ ปีนัง มะละกา ซาราวัก และซาบฮ์ ซึ่งสุลต่านทั้ง 2 รัฐ จะหมุนเวียนขึ้นดำรงตำแหน่งกษัตริย์ของสหพันธรัฐคราวละ 5 ปี ตำแหน่งกษัตริย์เรียกว่า "ยังดีเปอร์ตวนอากง" การมีกษัตริย์ลักษณะนี้ เป็นการมีกษัตริย์ตามระบอบรัฐธรรมนูญ ปกครอง โดยผ่านรัฐสภา การเลือกกษัตริย์ เลือกโดยประมุขทั้ง 9 รัฐ ให้สุลต่านองค์ใดองค์หนึ่งขึ้นเป็น ประมุขสูงสุดคราวละ 5 ปี เมื่อครบวาระแล้วจะกลับมาเป็นอีกไม่ได้

โดยเหตุที่รัฐธรรมนูญของมาเลเซียเป็นสหพันธ์ แต่ละรัฐยังคงมีรัฐบาลเป็นของตนเอง ส่วนรัฐที่ไม่มีสุลต่านมีผู้ว่าราชการของตนเอง แทนสุลต่าน แต่ละรัฐจะมีสภาของรัฐที่ได้รับเลือก ถูกต้องตามกฎหมาย รัฐบาลของแต่ละรัฐเลือกมาจากพรรค ซึ่งมีสมาชิกเสียงข้างมากที่ได้รับเลือก ในสภา สภาแห่งรัฐจะมีอายุ 4 ปี ส่วนสภาสหพันธ์มีอายุ 5 ปี รัฐบาลท้องถิ่นของมาเลเซีย จึงมี อำนาจเป็นของตนเอง ยังคงลักษณะประเพณีและวัฒนธรรมของตนเองได้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อ รัฐบาลกลางที่จะเข้าไปจัดการกับรัฐบาลท้องถิ่น ที่ตนไม่มีฐานคะแนนเสียง ทำให้รัฐบาลกลาง ซึ่ง พรรค UMNO มีเสียงข้างมากในสภาต้องพยายามแย่งฐานเสียงของพรรคอื่น ๆ ในแต่ละรัฐมาเป็น ของคน และในสมัยของ คร.มหาธีร์ นายกรัฐมนตรี ได้พยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อลดพระราช อำนาจของสุลต่านได้สำเร็จ โดยเพิกถอนการอยู่เหนือกฎหมายของสุลต่านทั้ง 9 รัฐ รวมทั้ง อำนาจในการพระราชทานอภัยโทษ แก่สมาชิกในพระราชวงศ์ เมื่อกระทำผิดคดีอาญา

หลังการ ได้เอกราชมาเลเซียพยายามปรับความสมดุลย์ทางเศรษฐกิจของคนสองเชื้อชาติ ในประเทศ เนื่องจากชาวมาลายู ส่วนใหญ่ยากจน เสียเปรียบทางเศรษฐกิจ แก่ชาวจีนอย่างมากทำ ให้รัฐบาลมาเลเซีย สมัยตนกู อับดุล ราซัค ประกาศใช้นโยบายเศรษฐกิจใหม่ (The New Economic Policy) ซึ่งเป็นนโยบายเศรษฐกิจระยะยาว 25 ปี เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 1971 - ปี ค.ศ. 1990 เพื่อให้สังคมของเชื้อชาติต่าง ๆ ในมาเลเซียมีความทัดเทียมกันทางเศรษฐกิจ เปิดโอกาสให้ชาว

มาลาเซียมามีส่วนร่วมในกิจการด้านอุตสาหกรรม การค้าและการลงทุนอื่น นอกเหนือจากการเป็น
เกษตรกร เป็นผลให้เศรษฐกิจของมาเลเชียขยายตัวอย่างต่อเนื่อง กลายเป็นประเทศที่มีความเจริญ
ทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับสองรองจากประเทศสิงคโปร์

ส่วนปัญหาเชื้อชาติ อับดุล ราซัค ก็สามารถทำให้เกิดสันติได้ด้วยการจัดระบบการศึกษา
ให้เป็นระบบเดียวกันมิใช่แค่ละกลุ่มแต่ละเชื้อชาติต่างจัดตั้ง โรงเรียนของตนเอง สอนภาษาของคน
ทำให้มีแต่ความแตกแยก การจัดระบบการศึกษาแนวใหม่ จะทำให้คนทุกเชื้อชาติศึกษาเหมือนกัน
โดยการใช้ภาษามาลาเซอและภาษาอังกฤษ ทำให้ชุมชนในมาเลเชียรู้สึกเป็นคนมาลาเซอร่วมกัน แทน
ที่จะไปมุ่งรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม นอกจากนั้นมีการจัดตั้งองค์การสภาที่ปรึกษา
แห่งชาติ (National Consultative Council) ขึ้นแทนสภาบริหารแห่งชาติ ในปี ค.ศ. 1971 สมาชิก
ประกอบด้วยผู้นำเชื้อชาติต่าง ๆ ร่วมกันประนีประนอมในปัญหาต่าง ๆ ของประเทศ พร้อมทั้งมี
การแก้ไขรัฐธรรมนูญใหม่ในปี ค.ศ. 1971 ห้ามการอภิปราย ประเด็นปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อ
ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนในที่สาธารณะ

มาเลเชียปัจจุบันภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี คร.มหาธีร์ โมฮัมหมัด ได้พัฒนา มาเล
เชีย อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1981 เป็นต้นมา และการที่เขาเป็นหัวหน้าพรรค UMNO ซึ่งเป็น
พรรคที่ครองเสียงข้างมากในสภา ตลอดจนสภาท้องถิ่น ทำให้ มหาธีร์ สามารถ ดำรงตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีอันยาวนาน และมีอำนาจมาก ความคิดเห็นของเขาในการบริหารประเทศ เป็นสิ่งที่
ถูกต้องเสมอ เขากล้าที่จะคอยได้มหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ ที่วิพากษ์วิจารณ์ นโยบายการแก้ไข
ปัญหาเศรษฐกิจของเขา ที่ขัดแย้งกับรัฐมนตรีคลัง และรองนายกรัฐมนตรีของเขาเอง คือ
นายอันวาร์ อับราฮิม ซึ่งเขาสั่งปลด และถูกจำคุก ในข้อหาล่วงเกินทางเพศ เพราะนายอันวาร์
พยายามค้านนโยบายตาม IMF แต่ คร.มหาธีร์ ไม่เห็นด้วย ซึ่งมหาธีร์ ก็สามารถทำให้มาเลเชีย
ฟื้นตัวทางเศรษฐกิจได้ ปัญหาของมาเลเชีย ปัจจุบันคือการหาทายาททางการเมือง และปัญหาการ
ช่วงชิงตำแหน่ง ทางการเมืองของพรรค UMNO

ปัญหาภายหลังเอกราชของสิงคโปร์

การเมืองของสิงคโปร์ภายหลังเอกราช ได้ดำเนินการในระบบรัฐสภาแบบเดียวกับของอังกฤษแม้จะมีพรรคการเมืองหลายพรรคก็ตามแต่ก็มีพรรคเดียวที่ครองอำนาจทางการเมือง ตั้งแต่ได้เอกราชจนถึงปัจจุบันคือ พรรค PAP (People's Action Party) นำโดย นายลี กวนยู (Lee Kuan Yew) นโยบายสำคัญของ PAP คือดำเนินการปกครองประเทศในระบอบประชาธิปไตยสังคมนิยม (Democratic Socialism) และมีนโยบายต่อต้านคอมมิวนิสต์ เนื่องจากในสิงคโปร์มีชาวจีนมาก และชาวจีนส่วนหนึ่งที่มีความผูกพันกับจีนแผ่นดินใหญ่ต้องการรักษาความเป็นจีนตลอดไปโดยต่อต้านวัฒนธรรมของตะวันตกกับพวกหนึ่งซึ่งนิยมตะวันตกและได้รับการศึกษาแบบตะวันตก ซึ่งนายลีกวนยูอยู่ในกลุ่มหลังนี้ ในช่วงปี 1954 - 1963 พรรค PAP ก็แตกแยกออกเป็น 2 ฝ่าย และฝ่ายของลีกวนยูเป็นฝ่ายที่ได้รับชัยชนะทำให้ผลการเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1968 พรรค PAP ของนายลีกวนยูได้ที่นั่งในสภาหมด 58 ที่นั่ง และเข้าดำเนินการปกครองประเทศโดยปราศจากฝ่ายค้านในสภา

หลังจากนั้น ลีกวนยู เริ่มบทบาทความเป็นผู้นำในด้านเผด็จการคือ สั่งปิดหนังสือพิมพ์สำคัญ ๆ โดยลีกวนยูอ้างว่าหนังสือพิมพ์เหล่านั้นจะชักจูงประชาชนให้นิยมคอมมิวนิสต์และฝักใฝ่กับจีนแผ่นดินใหญ่ เพราะเขาเกรงว่าชาวจีนจะไม่จงรักภักดีต่อรัฐบาลสิงคโปร์ การกระทำของเขาทำให้ชาวจีนหัวรุนแรงไม่เห็นด้วย และเกิดพรรคคู่แข่งที่น่ากลัวขึ้นมาอีกพรรคหนึ่งคือ The People's Front นำโดย Lui Boon Poh ซึ่งเคยเป็นสมาชิกพรรค PAP แม้การบริหารประเทศจะมีพรรคฝ่ายค้าน แต่การเลือกตั้งในปีต่อมาคือ 1972 และ 1976 พรรค PAP ของลีกวนยู ก็ยังคงได้รับชัยชนะอย่างเด็ดขาดโดยไม่มีฝ่ายค้านเลย ทั้งนี้เพราะการเลือกตั้งแต่ละรัฐ รัฐบาลพยายามกดดันแก๊งและบับพรรคฝ่ายค้านต่าง ๆ การบริหารประเทศของฝ่ายรัฐบาลจึงเข้าลักษณะเผด็จการโดยรัฐสภา พวกนักศึกษาและนักการเมืองคัดค้าน ทำให้รัฐบาลสั่งจับเข้าคุกเป็นจำนวนมาก ด้วยข้อหาคอมมิวนิสต์หรือฝักใฝ่ซ้ายและรัฐบาลได้ตั้งหน่วยปราบปรามขึ้นโดยเฉพาะคือ Internal Security Department เมื่อพวกนักศึกษาพากันคัดค้านมาก ๆ เข้ารัฐบาลก็สั่งห้ามการตั้งสหภาพนักศึกษา ห้ามนักศึกษายุ่งเกี่ยวกับการเมือง รัฐบาลตั้งควบคุมกิจกรรมของนักศึกษาอย่างใกล้ชิด การกระทำของลีกวนยูทำให้ถูกโจมตีจากภายนอกประเทศมาก แต่เขาก็ยังคงใช้ระบบเผด็จการต่อไป และมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจของสิงคโปร์ให้เจริญก้าวหน้าทำให้ประชาชนสิงคโปร์มีการกินอยู่ดีและมีรายได้ประชาชาติสูงกว่าประเทศอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รัฐบาลได้ลงทุนทางการ

อุตสาหกรรมอย่างมากมาย จึงทำให้ประชาชนมีงานทำอย่างทั่วถึงรวมทั้งทางด้านจัดสวัสดิการ
รัฐบาลพยายามจัดสวัสดิการให้กับประชาชนอย่างดี ทั้งทางด้านที่พักอาศัย การศึกษา และการ
แพทย์ จึงทำให้สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจสูงกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้

ปัจจุบันสิงคโปร์มีนายกรัฐมนตรีคนใหม่ คือ นายโก๊ะ จ๊ะ ตง ก้าวขึ้นมาดำรงตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีคนที่ 2 ของสิงคโปร์สืบต่อจากนายลีกวนยู ซึ่งลาออกจากตำแหน่ง ในวันที่
27 พฤศจิกายน ค.ศ. 1990 แต่ยังเป็นที่ปรึกษาของรัฐบาลสิงคโปร์ และพรรค PAP ยังคงครอง
อำนาจในสภาโดยปราศจากฝ่ายค้าน ทำให้รัฐบาลสามารถดำเนินนโยบายบริหารประเทศ โดยไม่
มีผู้ใดคัดค้าน ซึ่งผู้นำของสิงคโปร์มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มุ่งพัฒนาสิงคโปร์ให้เจริญก้าวหน้าเป็น
ศูนย์กลางการค้า และอุตสาหกรรม ในภูมิภาคนี้ พัฒนากวามเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้ประชา
ชนมีงานทำอย่างทั่วถึง และการจัดสวัสดิการ ทั้งด้านที่อยู่อาศัย การศึกษา สาธารณสุข จึงทำให้
สิงคโปร์เป็นประเทศที่มั่งคั่งที่สุดในภูมิภาคนี้ และก้าวต่อไปของสิงคโปร์ปัจจุบัน คือออกไป
ลงทุนนอกประเทศมากขึ้น เช่น การลงทุนในอินเดีย เวียดนาม จีน อินโดนีเซีย และพม่า เป็นการ
เปิดตลาดการลงทุนและตลาดเงิน

การที่เศรษฐกิจของสิงคโปร์เจริญก้าวหน้า ทำให้สิงคโปร์มีปัญหาเรื่องค่าจ้าง แรงงานสูง
มาก รวมทั้งค่าเงินของสิงคโปร์สูงมากเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ
ในเอเชีย สิงคโปร์ก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน ซึ่งนับเป็นการกระทบทางเศรษฐกิจครั้งแรกของ
สิงคโปร์ ที่พบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย ทำให้สิงคโปร์ต้องหาทางแก้ไขโดยการลดค่าใช้จ่ายทาง
ด้านภาครัฐกิจลง และโดยการลดต้นทุนการผลิต และแรงจูงใจให้ประชาชนใช้จ่ายอย่างประหยัด
ส่วนการพัฒนาทางด้านสาธารณสุขโลก และการศึกษาของประชาชนจะเพิ่มขึ้น และการเลือกตั้งคง
จะเลื่อนออกไปจนกว่าภาวะเศรษฐกิจจะดีขึ้น คาดว่าประมาณปี ค.ศ.2002

ปัญหาภายหลังเอกราชของพม่า

รัฐบาลพม่าภายหลังได้เอกราชต้องประสบกับปัญหาหลายด้าน คือ

ปัญหาด้านการเมือง จากการที่องชานถูกลอบสังหาร ทิ้งให้ AFPFL หาผู้นำใหม่คือ
อูนู ซึ่งไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างกว้างขวางเท่ากับองชาน เป็นผลให้กลุ่มคอมมิวนิสต์และพวกทหารในกองทัพพม่าแห่งชาติบางคน ดำเนินการได้ติดต่อด้านรัฐบาลพม่า รวมทั้ง

กบฏของพวกเขาหนุ่่น้อยได้พยายามแยกตัวเป็นอิสระ แม้สถานการณ์ในประเทศจะไม่สงบ
รัฐบาลของอู๋นุ่ก็สามารถปราบกบฏได้อย่างราบคาบในปี ค.ศ.1956 โดยยึดหลัก 3 ประการ คือ

1. สร้างกองทัพให้เข้มแข็ง
2. พื้นฟูอำนาจของรัฐบาลในเขตชนบท สร้างความเชื่อมั่นแก่ชาวพม่า
3. จับกุมทุกคนไม่ว่าใครก็ตามที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล

การที่อู๋นุ่ฟื้นฟูพุทธศาสนา ทำให้เขาได้รับเสียงสนับสนุนจากพวกพระ และประชาชน
ทั่วไปที่เลื่อมใสในพุทธศาสนา ทำให้อู๋นุ่ได้ครองอำนาจทางการเมืองนานถึง 14 ปี ภายหลังจากได้
เอกราช โดยที่เขาไม่สามารถแก้ไขปัญหาคความแตกแยกทางการเมือง และฟื้นฟูเศรษฐกิจได้ นอก
จากนั้นอู๋นุ่ยังปล่อยให้พวกพระเข้ามามีอิทธิพลทางการเมืองเกินไป ทำให้มีผู้ไม่พอใจในการกระทำ
ของพระ คือผู้นำทางการเมืองคนหนึ่งชื่อ นายพล เนวินฯ ในระยะนี้มีอิทธิพลทางการเมือง และมี
ผู้นำของพรรคการเมืองหลายพรรคให้การสนับสนุน โดยเห็นว่าสภาพการเมืองคลอนแคลน กลุ่ม
AFPFL แยกแยก สภาพเศรษฐกิจและสังคมเลวลงทุกที อาจเป็นเหตุที่ทำให้ประเทศถูกรุกราน
จากพวกคอมมิวนิสต์ได้ อู๋นุ่จึงถูกบีบบังคับให้ลาออก และเชิญนายพล เนวินเข้าบริหารประเทศใน
ปี 1958 เมื่อนายพลเนวินขึ้นมารับบริหารประเทศ เขาคูมสถานการณ์ของประเทศ ตลอดจนรวบรวม
พวก AFPFL ที่แตกแยกกันขึ้นมาใหม่ พอมีการเลือกตั้งปี 1959 พรรคของอู๋นุ่ได้รับเสียงข้างมาก
ในสภา และจัดตั้งรัฐบาลใหม่ขึ้นในปี 1960 โดยอู๋นุ่ได้กลับเข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีใหม่ แต่
รัฐบาลของอู๋นุ่ไม่สามารถแก้ไขปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ได้เช่น ปัญหาเรื่องการกบฏของชนกลุ่มน้อย
และความแตกแยกในคณะรัฐบาล จึงทำให้นายพลเนวินและคณะ ทหารก่อการปฏิวัติขึ้นในวันที่ 2
มีนาคม 1962 ประกาศยุบสภาและสภาล่างยกเลิกรัฐธรรมนูญ จัดตั้งสภาปฏิวัติขึ้น โดย
นายพลเนวินดำรงตำแหน่งประธานสภาปฏิวัติ รัฐบาลทหารของเนวินพยายามแก้ไขปัญหา
เศรษฐกิจของประเทศโดยการนำระบบสังคมนิยมมาใช้ โดยโอนกิจการทางด้านอุตสาหกรรม,
เกษตรกรรม และกิจกรรมธุรกิจต่าง ๆ มาเป็นของรัฐบาล ยกเลิกการค้าของชาวจีน และชาวอินเดีย
ด้านการลงทุนของเอกชน และไม่ยอมรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เพราะกลัวการแทรก
แซงทางการเมืองพยายามส่งเสริมการศึกษาทางด้านผลิตนักเทคนิคจำกัดการศึกษาด้านศิลป
ศาสตร์ (Liberal Arts) ยับยั้งการโฆษณาชวนเชื่อของนักศึกษา และบทบาทของนักศึกษาทางด้
การเมือง

ภายหลังจากนายพลเนวินปฏิวัติ อนุได้หนีออกประเทศและประกาศไม่รับรองรัฐบาลของ นายเนวิน และได้ลี้ภัยเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ในสมัยจอมพลถนอม ทำให้สัมพันธภาพระหว่าง รัฐบาลไทยและพม่าตึงเครียด ในที่สุดไทยได้ขอร้องให้อนุเดินทางออกนอกประเทศทางอนุได้ทำ นายพลเนวินว่า ถ้ามีการเลือกตั้งเขาจะได้กลับมาครองอำนาจตามเดิมอีก ดังนั้นในปี 1972 นายพลเนวินได้ลาออก ให้มีการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งร่างเสร็จในปี 1973 และการเลือกตั้งปี 1974 เนวินชนะการเลือกตั้งและขึ้นดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของพม่า

แม้เนวินจะขึ้นครองอำนาจโดยชนะการเลือกตั้งแล้วก็ตาม ก็ยังมีกลุ่มคนที่ไม่พอใจการใช้ อำนาจเผด็จการแบบทหารของเขา ทำให้นักการเมืองบางกลุ่ม ร่วมมือกับนิสิตนักศึกษาพากัน คัดค้านระบบการปกครองของนายพลเนวินมีการเดินขบวนคัดค้านรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลจะใช้ทหาร เข้าปราบอย่างรุนแรง มีการจำคุกนักศึกษา และกรรมกรสตรีค์ทำให้การต่อต้านรัฐบาลสงบลง ไปบ้าง และพรรคการเมืองที่เนวินร่วมจัดตั้งขึ้น คือ Burma Socialist Program Party ได้ครองอำนาจ ทางการเมืองเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยไม่มีพรรคฝ่ายค้าน

ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สืบเนื่องมาจากภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง พม่าเสียหาย ทางเศรษฐกิจอย่างหนัก แม้แต่อังกฤษเองซึ่งกลับเข้ามาปกครองก็ไม่สามารถจะแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจของพม่าได้ ดังนั้น เมื่อพม่าได้เอกราชจึงประสบกับปัญหาเศรษฐกิจอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในสมัยรัฐบาลของอูนุมีนโยบายเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม และนิยมตะวันตก ซึ่งไม่สามารถจะแก้ ปัญหาเงินทุนต่างชาติ โดยเฉพาะชาวอินเดียซึ่งมีอยู่มากมาชในพม่า และฐานะของชาวนาพม่าซึ่ง ยากจนไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจนมีมาก คราบไคที่ยังใช้นโยบาย แบบเสรีนิยมทางเศรษฐกิจ ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวพม่าได้ดังนั้น นายพลเนวินจึงประกาศใช้นโยบายสังคมนิยม โดยมุ่งที่กำจัดนายทุนต่างชาติให้หมดไปจาก ประเทศ โดยการโอนกิจการทุกอย่างมาเป็นของรัฐ และขับไล่เงินทุนชาวอินเดีย ชาวจีนออกจาก ประเทศ รัฐบาลดำเนินการในระบบสังคมนิยมอย่างเข้มงวด ทำให้ภาวะเศรษฐกิจของพม่าถึงทรุด หนักลงไปอีก คือ การโอนกิจการค้าทุกชนิดเป็นของรัฐ โดยรัฐเป็นผู้เข้าดำเนินการทั้งสิ้น รัฐบาล เข้าควบคุมการส่งสินค้าเข้าอย่างเข้มงวด จึงทำให้สินค้าขาดแคลน ต้องซื้อขายกันในตลาดมืด ทำ ให้ราคาสินค้าสูงขึ้นไปอีก นอกจากนั้นการที่รัฐบาลควบคุมการผลิตห้ามการลงทุนของเอกชน ทำให้การปลูกข้าวลดน้อยลง พวกนายทุนเจ้าของที่นา คือ ชาวอินเดียถูกขับออกนอกประเทศ และ นายทุนในประเทศก็ไม่กล้าปลูกข้าวมาก ตลอดจนการบังคับให้ชาวนาขายข้าวในราคาถูก ทำให้

ชาวนาเล็กปลูกข้าว เพราะไม่มีกำไร ดังนั้นข้าวในประเทศจึงขาดแคลน ส่วนทางด้านธุรกิจต่าง ๆ และการอุตสาหกรรม เมื่อโอนมาเป็นของรัฐแล้ว ชาวพม่าไม่มีประสบการณ์ที่จะดำเนินการด้วยตนเองได้ การดำเนินงานในระบบสังคมนิยมจึงล้มเหลว

รัฐบาลของนายพลเนวิน พยายามแก้ไขด้วยการหารายได้เข้าประเทศ โดยการขุดหาน้ำมันมากขึ้น โดยขอรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ ในการสำรวจน้ำมัน และเริ่มเปลี่ยนนโยบายจากสังคมนิยม จัดมาเป็นแบบเสรีนิยมมากขึ้น โดยให้ชาวต่างประเทศไปลงทุนในพม่าทางด้านเหมืองแร่ และการป่าไม้ รัฐบาลพยายามขอความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากประเทศตะวันตก และให้สิทธิแก่เอกชนในการลงทุน แต่ต้องไม่คิดกำไรมาก ในระหว่างปี 1976 - 1977 ภาวะเศรษฐกิจของพม่าจึงดีขึ้น และสามารถส่งข้าวออกไปขายยังต่างประเทศได้อีก

ปัญหาเรื่องชนหมู่น้อยในพม่า เป็นปัญหาภายในประเทศพม่า ซึ่งมีมานานและบ่อนทำลายเสถียรภาพทางการเมืองภายในพม่า เมื่ออังกฤษเข้ามาปกครองพม่า อังกฤษก็ไม่เคยคิดที่จะรวมชนหมู่น้อยเข้ากับพม่า กลับใช้หลัก Divide and Rule สร้างความแตกแยกระหว่างชนหมู่น้อยกับพม่าให้มากขึ้นอีก เช่น ปกครองพม่าเป็นมณฑลหนึ่งของอินเดีย สัมสถาบันกษัตริย์ แต่ชนหมู่น้อยอังกฤษใช้การปกครองทางอ้อมให้ผู้นำของชนหมู่น้อยเผ่าต่าง ๆ มีสิทธิในการปกครองตนเอง ทำให้พม่าไม่พอใจ และพวกชนหมู่น้อยมีความเข้มแข็งขึ้น พอที่จะต้านทานการขยายอิทธิพลของพม่า เมื่ออังกฤษให้เอกราชแก่พม่า ก็ให้สอบถามความเห็นจากชนหมู่น้อยกว่า จะรวมเข้ากับประเทศพม่าหรือไม่พวกรัฐบาลพม่าพยายามเอาใจชนหมู่น้อย เช่น ชาน กะฉิ่น เข้าร่วมด้วย โดยมีข้อแม้บางประการว่าจะแยกตัวเมื่อใดก็ได้ที่ต้องการและขอรวมอยู่ในฐานะรัฐหนึ่ง มีสิทธิส่งผู้แทนเข้าประชุมสภานิติบัญญัติ และเรื่องภายในจะจัดการปกครองกันเอง ส่วนพวกกะเหรี่ยงไม่ยินยอมที่จะเข้าร่วม เมื่อพม่าประกาศเอกราชแล้ว พวกกะเหรี่ยงก็แยกตัวเป็นสาธารณรัฐ ทำให้พม่าต้องหันมาปราบปรามพวกกะเหรี่ยง แต่ก็ยังไม่สามารถปราบได้จนปัจจุบันนี้ รัฐบาลพม่าพยายามที่จะกลืนชนหมู่น้อยให้เป็นชาวพม่า โดยให้ชนชาติต่าง ๆ เรียนภาษาพม่า และรับขนบธรรมเนียมประเพณีของพม่าไปใช้ ทำให้ชนหมู่น้อยไม่พอใจ ก่อกบฏขึ้นบ่อย ๆ ทำให้ฐานะของรัฐบาลตุนต้องกลอนแคลน เมื่อเนวินเข้ามาจัดการการปกครองก็ได้พยายามดึงความจงรักภักดีจากชนหมู่น้อย โดยประกาศว่าวัฒนธรรมของชนหมู่น้อยเหล่านี้ เป็นผู้ที่สร้างวัฒนธรรมของชาติพม่าขึ้นมา และให้ความช่วยเหลือแก่ชนหมู่น้อยทางด้านเกษตรกรรมและสาธารณสุขเมื่อพวกคอมมิวนิสต์ซึ่งจีนช่วยเหลือเข้ามาปฏิบัติการในพม่า ก่อความไม่สงบขึ้น ชนหมู่น้อยเหล่านี้ก็ให้

ความร่วมมือกับรัฐบาลเนวินมากขึ้น จะมีเหลือที่ต่อต้านรัฐบาลพม่าบ้างก็ทางแถบเทือกเขาซาณ และพวกกะเหรี่ยงตามพรมแดนติดกับไทย

ปัญหาคอมมิวนิสต์ แต่เดิมพรรคคอมมิวนิสต์ในพม่าในสมัยอูนู เป็นพรรคที่ถูกตั้งตาม กฎหมาย และแยกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ คอมมิวนิสต์ธงขาว และคอมมิวนิสต์ธงแดง ทั้งสองฝ่ายนี้ พยายามสร้างความวุ่นวายทางการเมืองภายในพม่า จนทำให้รัฐบาลเนวินต้องประกาศล้มพรรค ฝ่ายค้าน และมีพรรค Socialist Program Party ของรัฐบาลเท่านั้นที่ถูกตั้งตามกฎหมายและเป็น ผลให้พรรคคอมมิวนิสต์ต้องไปดำเนินการใต้ดินต่อต้านรัฐบาลของนายพลเนวิน โดยมีฐานปฏิบัติการ ในภาคตะวันออกและตะวันออกเฉียงเหนือของพม่า

ปัญหาอีกอันหนึ่ง คือ ปัญหาเรื่องพรมแดนระหว่างพม่ากับจีนแผ่นดินใหญ่จนเกิดการ ปะทะกันขึ้นในปี ค.ศ. 1959 จนกระทั่งถึงปี 1961 จึงสามารถเจรจาตกลงกันได้ โดยทำเส้นปักปัน พรมแดน ทำให้ปัญหาชายแดนระหว่างพม่ากับจีนยุติลงได้ และพยายามสร้างสัมพันธไมตรีอันดี ต่อกัน โดยจีนประกาศรับรองความเป็นกลางของประเทศพม่า และทางพม่าได้พยายามเอาใจจีน โดยนายพลเนวินเดินทางไปเยือนจีนในปี 1976, 1977 เพื่อให้จีนเลิกสนับสนุนพวกคอมมิวนิสต์ใน พม่า

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในพม่า นายพลเนวินได้ลาออกจากตำแหน่งทางการเมือง แต่ยังมีอิทธิพลอยู่เบื้องหลังรัฐบาล ทำให้ปี ค.ศ. 1988 นายพลชอหม่อง ผู้บัญชาการกองทัพพม่า ได้โค่นล้มรัฐบาล นโยบายของนายพลชอหม่องคือ สนับสนุนให้พม่ามีการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย แบบหลายพรรคซึ่งเดิมพม่ามีพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวคือ พรรค "โครงการ สังคมนิยม" ของนายพลเนวิน และเปลี่ยนชื่อภาษาอังกฤษของพม่าจากคำว่า "Burma" มาเป็น "Myanmar" ซึ่งเป็นชื่อเดิมที่ชาวพม่าเรียกตนเองว่ามรมา

การที่นายพลชอหม่องต้องทำการยึดอำนาจ เพราะสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ ไม่สงบ เพราะนักศึกษา และประชาชนเรียกร้องระบบการปกครองประชาธิปไตยเรื่อยมาและถูก สื่อต่อต้านรัฐบาลอย่างรุนแรงในช่วงเดือนสิงหาคม ค.ศ.1988 รัฐบาลปราบปรามอย่างหนัก และ ประกาศกฎอัยการศึก ผู้นำของนักศึกษาและประชาชนครั้งนี้คือ นางอองซาน ซูจี บุตรสาวของ นายพลอองซาน ซึ่งก่อตั้งพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย N.L.D (National League For Democracy) และถูกกล่าวหาว่าเป็นเครื่องมือของพวกคอมมิวนิสต์ ในการโค่นล้ม

รัฐบาลทหาร

อย่างไรก็ตามนายพลชอหม่อง ได้จัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม ค.ศ.1990 นับเป็นการเลือกตั้งอย่างเสรีครั้งแรกในรอบ 30 ปี รัฐบาลทหารคาดว่ากลุ่มคนจะชนะการเลือกตั้ง แต่กลับพลิกความคาดหมาย เพราะพรรค N.L.D ของอองซาน ซูจี ได้รับเลือกตั้งร้อยละ 80 ทำให้รัฐบาลทหารพม่าไม่ยอมถ่ายโอนอำนาจให้รัฐบาลพลเรือนและยังกักบริเวณนางอองซาน ซูจี ตลอดจนพยายามทำลายความสามัคคีของพรรค N.L.D และถ่วงเวลาการโอนอำนาจโดยอ้างว่ารอให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เสร็จสิ้นก่อนทำให้สมาชิกพรรค N.L.D. และประชาชนที่ต่อต้านรัฐบาลทหารพม่า พากันกล่าวโจมตีรัฐบาล และต่างชาติก็พากันประณามรัฐบาลทหารพม่า ในการกระทำครั้งนี้

สภาฟื้นฟูกฎหมาย และความสงบเรียบร้อยแห่งรัฐ (State Law and Order Restoration Council หรือ SLORC) เป็นสภานายพลชอหม่องตั้งขึ้นเพื่อการบริหารประเทศของรัฐบาลทหารในปี ค.ศ.1988 นายพลคินฉ่วย ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และประธาน SLORC แทนนายพลชอหม่อง ในปี ค.ศ.1992 เพราะนายพลชอหม่องมีปัญหาด้านสุขภาพ ได้พยายามแก้ภาพพจน์เกี่ยวกับเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการปกครองระบบประชาธิปไตยโดยปกปิดปล่อยนักโทษการเมือง และผ่อนคลายการกักบริเวณนางอองซาน ซูจี และพยายามใช้สันติวิธีกับคนกลุ่มน้อยในพม่า แต่ทั่วโลกก็ยังประณามการกระทำของรัฐบาลทหารพม่า ที่ใช้ความรุนแรงกับคนกลุ่มน้อย และฝ่ายต่อต้านรัฐบาล รัฐบาลทหารพม่าปัจจุบันพยายามใช้วิธีการโฆษณาชวนเชื่อในการควบคุมสื่อต่าง ๆ ในประเทศ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ให้ประชาชนสัมพันธ์ในด้านดีต่อรัฐบาล และให้ภาพที่ไม่ดีต่อฝ่ายค้าน เพื่อให้ประชาชนพม่าสนับสนุนรัฐบาล นายพลคิน ฉ่วยพยายามปรับปรุงทางด้านเศรษฐกิจ โดยการยอมรับการลงทุนของต่างชาติในพมามากขึ้น โดยเฉพาะญี่ปุ่น และสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังเร่งรัดการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอแก่การบริโภคภายในประเทศ ตลอดจนสนับสนุน และส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศพม่าให้มากขึ้น โดยวางแผนพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 1994 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ปัญหาภายหลังเอกราชของเวียดนาม

หลังจากข้อตกลงเจนีวา พวกสนับสนุนเวียดนามที่อยู่ที่ทางใต้ได้เดินทางขึ้นไปอยู่ทางเหนือและมีพวกประชาชนทางเหนือซึ่งเป็นชาวคริสต์ ประมาณ 1 ล้านคน ได้อพยพลงมาอยู่ในเวียดนามใต้ จักรพรรดิเบ่าได้ ได้จัดหาที่ดินให้ผู้อพยพเหล่านี้ เพราะหวังที่จะได้รับความจงรักภักดี และกำลังสนับสนุน ส่วนพวกเวียดนามที่ยังคงมีบทบาทใต้ดินต่อไป ในกองทัพเองก็เกิดการแตกแยกกัน เนื่องมาจากผู้นำในกองทัพนับถือศาสนา 2 ศาสนา คือ ศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ แต่ละพวกต่างมีอำนาจทางการเมืองด้วยกันทั้งคู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 พวกนี้ ได้สร้างหมู่บ้านของตนเองซึ่งติดอาวุธพร้อมเสมือนกับกองทัพส่วนตัวเพราะความขัดแย้งทางศาสนา จึงทำให้เวียดนามได้ประกอบด้วยคนหลายฝ่ายด้วยกัน¹

ในสถานการณ์เช่นนี้ จักรพรรดิเบ่าได้ได้ขอให้ โจ ดินห์ เดียม (Ngo Dinh Diem) มารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี 1954 เดียมได้เจรจาให้ฝรั่งเศสถอนทหารออกประสานรอยร้าวในกองทัพและศาสนา ขณะเดียวกันทางสถานอภัยก็บีบบังคับให้เขาทำทันทีจะออกเสียงว่าจะรวมเวียดนามหรือไม่ แต่เดียมมีสหรัฐอเมริกาหนุนหลัง ป้ายเบี่ยงที่จะกำหนดวันลงประชามติ โดยบอกว่าขอให้ชาวเวียดนามเหนือมีสิทธิออกเสียงได้อย่างเสรีก่อน ทั้งนี้พวกที่สนับสนุนเดียม มีกลุ่มชาวเวียดนามที่ต่อต้านลัทธิมาร์ค ต้องการให้เวียดนามได้เป็นรัฐอิสระที่แยกจากการควบคุมของรัฐบาลเวียดนามเหนือ ในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 1955 ชาวเวียดนามใต้ได้ลงประชามติยอมรับว่า โจ ดินห์ เดียม เป็นประมุขของรัฐแทนจักรพรรดิเบ่าได้ และเดียมได้ประกาศว่า เวียดนามใต้เป็นประเทศสาธารณรัฐ ซึ่งมีระบบการปกครองแบบมีรัฐธรรมนูญและมีประธานาธิบดีเป็นประมุข เมื่อ โจ ดินห์ เดียม จัดตั้งรัฐบาลสาธารณรัฐเวียดนามขึ้น ประชาชนมีความหวังว่ารัฐบาลของ โจ ดินห์ เดียม จะเร่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่ไม่เป็นไปอย่างที่หวังไว้ เพราะ โจ ดินห์ เดียม ปลดปล่อยให้อำนาจทางการเมืองตกอยู่กับน้องชายและน้องสะใภ้คือ โจ ดินห์ นู และมาดามนู ซึ่งนิยมระบบเผด็จการและการแสวงหาความร่ำรวยจากตำแหน่งทำให้การปฏิรูปประเทศต่าง ๆ สัมฤทธิ์ผลที่ดินส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย ชาวนา และประชาชนทั่วไปคือครีออน และชาวนาบางคนหันไปให้ความช่วยเหลือพวกคอมมิวนิสต์ซึ่งเข้ามาแทรกแซงในเวียดนามใต้ตามเส้นทางไฮจิมนท์ พวกคอมมิวนิสต์ได้ใช้แผนจิตวิทยาให้สัญญาแก่ประชาชนว่า จะช่วยเหลือประชาชนใน

¹ Quale, p.411.

เรื่องการปฏิรูปที่ดินและด้านอื่น ๆ ทำให้พวกเขามาหันเข้าหาพวกคอมมิวนิสต์มากขึ้น และชาวเวียดนามใต้ที่ไม่พอใจรัฐบาลได้สถาปนา "แนวร่วมปลดแอกแห่งชาติ" (National Front for Liberation) หรือที่เรียกว่าพวกเวียดกง (Viet Cong) จุดประสงค์คือรวมประชาชนโค่นล้มรัฐบาลเวียดนามใต้โดยวิธีสงครามกองโจร ยิ่งกว่านั้น ใจ คินห์ เดียมและคณะยังเป็นพวกแคธอลิกที่เคร่งครัดให้อภิสิทธิ์พวกคริสเตียนมากกว่าชาวพุทธ ทำให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาขึ้น ทำให้ฐานะของรัฐบาล ใจ คินห์ เดียม คล้ายกับรัฐบาลก๊กมินตั๋งของจีนก่อนปี 1949 ในเดือนพฤศจิกายนปี 1963 รัฐบาล ใจ คินห์ เดียม ก็ถูกขับออกโดยการรัฐประหารของพวกกลุ่มทหารและชาวพุทธให้การสนับสนุนแต่รัฐบาลต่อมาที่อยู่ไม่นาน มีการปฏิวัติรัฐประหารเกิดขึ้นบ่อย ๆ ครั้ง ทั้งนี้เพราะปัญหาทางเศรษฐกิจการแก่งแย่งอำนาจทางการเมืองซึ่งหาคนที่เหมาะสมนี้ขึ้นมาเป็นผู้นำไม่ได้ การที่ผู้นำของทางพุทธเข้ามามีบทบาททางการเมืองมากเกินไป, การต้องทำสงครามกับพวกแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติและเวียดนามเหนือ อย่างไรก็ตามก็มีการใช้รัฐธรรมนูญ และการเลือกตั้งขึ้นมาได้ตามระบบประชาธิปไตย โดยมีเหงียน วันเทียว Nguyen Van Thieu เป็นประธานาธิบดีในปี 1967 สหรัฐอเมริกาพยายามหนุนหลังฐานะของรัฐบาลเวียดนามใต้ให้มั่นคง โดยการเพิ่มกำลังทหารในเวียดนามใต้และการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 1965 เรื่อยมา แต่ประชาชนสหรัฐอเมริกาไม่พอใจ และโค่นโลกประณามการทุ่มเทของสหรัฐในสงครามเวียดนามซึ่งผู้ที่ประสบความหายนะคือประชาชนเวียดนามได้ระหว่างปี 1963 - 1972 สหรัฐอเมริกาก็ถูกบังคับให้ค่อย ๆ ถอนทหารราบออกจากเวียดนาม ส่วนกองทัพเรือและกองทัพอากาศยังคงอยู่ และต้องถอนทหารออกจากเวียดนามทั้งหมดในปี 1973 จากการทำสนธิสัญญาปารีส อย่างไรก็ตามการต่อสู้ก็ยังคงดำเนินต่อไปในระหว่างชาวเวียดนามด้วยกัน (เวียดนามเหนือ, เวียดนามใต้ และแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ) เทียวพยายามที่จะฟื้นฝ่าอุปสรรคของรัฐบาลในเขตชนบท โดยการฟื้นฟูการคัดเลือกหัวหน้าหมู่บ้านให้มีอำนาจเต็มในการดูแลหมู่บ้านและสามารถนำนโยบายการปฏิรูปที่ดินผ่านสภานิติบัญญัติซึ่งคุมโดยพวกชนชั้นสูงที่เป็นเจ้าของที่ดินส่วนใหญ่ได้ ทำให้พวกแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติซบเซาลงไป ในปี 1971 เทียวก็ได้รับเลือกตั้งให้เป็นประธานาธิบดีของเวียดนามใต้อีกครั้ง ระหว่างปี 1972 เทียวได้ประกาศกฎอัยการศึก เพื่อสนับสนุนอำนาจของตน โดยการควบคุมหนังสือพิมพ์และพรรคการเมืองและมีการแต่งตั้งหัวหน้าหมู่บ้านแบบเก่าอีกครั้งหลังจากที่เลิกไปสมัยเดียมเพื่อจะได้เสียงสนับสนุนในท้องถิ่น แต่เวียดนามใต้หลังจากทำสนธิสัญญาปารีส ได้ระงับให้สหรัฐถอนทหารออกจากเวียดนามแต่เพียง

ฝ่ายเดียว ไม่ได้ระบุให้เวียดนามเหนือถอนทหารออกไป จึงทำให้เป็นประโยชน์ต่อเวียดนามเหนือที่จะรุกรานเวียดนามใต้ต่อไป และในปี 1975 พวกคอมมิวนิสต์ก็ได้ชัยชนะในเวียดนามใต้ ในขณะที่พวกคอมมิวนิสต์ยึดดินแดน 2 ใน 3 ของเวียดนามใต้ ประธานาธิบดี เหงียน วันเทียวหมดหวังที่จะได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากสหรัฐ เมื่อรัฐสภาสหรัฐปฏิเสธคำขอของประธานาธิบดีฟอร์ด ประธานาธิบดี เหงียน วันเทียว จึงได้ลาออกจากตำแหน่งในขณะที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์เข้าล้อมกรุงไซ่ง่อนไว้แล้ว นายพลเดือง วัน มินห์ ขึ้นดำรงตำแหน่งแทน ส่วนเทียวได้ลี้ภัยไปอยู่สหรัฐ และในวันที่ 30 เมษายน ประธานาธิบดี เดือง วัน มินห์ ก็ประกาศยอมแพ้ พวกคอมมิวนิสต์ โดยไม่มีเงื่อนไข เป็นการยุติสงครามอันยาวนานและรวมชาติเวียดนามทั้งหมดเข้าด้วยกัน

รัฐบาลของโฮจิมินห์ในซานฮอย หลังจากทำสนธิสัญญาเจนีวาแล้ว ก็มีการพัฒนาเศรษฐกิจในเวียดนามเหนือ ด้วยความช่วยเหลือของรัสเซียและจีนเวียดนามก็ได้จัดตั้งพรรค Lao dong Dang หรือพรรค กรรมกรขึ้นซึ่งมีบทบาทในการควบคุมวิถีชีวิตของประชาชนในเวียดนามเหนือทุกด้าน มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกเยาวชนในทางช้างเผือก และแนวความคิดซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้นำพื้นที่ ๆ ทำการเกษตรกรรมจะมีการปรับปรุงและรวมประชาชนเป็นกลุ่ม ๆ เข้าทำประโยชน์ในที่ดินด้วยระบบนารวม นอกจากนั้นรัฐจะควบคุมกิจการอุตสาหกรรม, การค้าและการขนส่งทำให้ผลผลิตทางอุตสาหกรรมของเวียดนามเหนือเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากในช่วง 10 ปี คือจากปี 1954 - 1964 แต่ผลผลิตทางอาหารยังไม่เพียงพอกับประชาชนบริโภคและบางปีข้าวก็เสียหาย นักเศรษฐศาสตร์ชาวเวียดนาม Hong Van Chi¹ ได้บอกว่าการปลูกข้าวในระบบนารวมนั้นให้ผลน้อย เพราะคนขาดความเอาใจใส่และรับผิดชอบเพราะมิใช่เป็นของตนเองถ้าเป็นที่ดินของตนเองแล้วผลผลิตอาจจะสูงกว่านี้ นโยบายของรัฐบาลเวียดนามเหนือยังได้สนับสนุนพวกกองโจรคอมมิวนิสต์ ให้เข้าไปปฏิบัติการในเวียดนามใต้ แสดงให้เห็นความเข้มแข็งของรัฐบาลเวียดนามเหนือ แม้สหรัฐจะใช้การทิ้งระเบิดเวียดนามเหนือ อย่างไรก็ไม่เคยหยุดยั้งการสู้รบ ทั้งนี้ได้ความช่วยเหลือจากจีนและจากรัสเซียในการใช้จรวดต่อสู้อากาศยานและอาวุธยุทโธปกรณ์อื่น ๆ

ถึงแม้ว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนามจะปฏิเสธไม่ยอมรับการสนับสนุนทางทหารของตน แก่แนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติเวียดนามใต้แต่ก็รับรองรัฐบาลของแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติ และยอมรับผู้แทนของแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติในการเจรจาดกลางสันติภาพของ

¹ Quate, p.415.

เวียดนามที่ปารีส ในปี ค.ศ.1969 เขาก็เสียชีวิตเสียก่อน โดยไม่ทันได้เห็นสันติภาพในเวียดนาม และการรวมประเทศเวียดนาม

การปกครองหลังการรวมประเทศเป็นระบบการปกครองโดยพรรคคอมมิวนิสต์ โดย ประมุขสูงสุด คือเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ ประธานาธิบดี, รองประธานาธิบดี, ประธานสภา แห่งชาติ, นายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี โดยยกเลิกระบบการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในเวียดนามได้ ผลกระทบจากการรวมประเทศหลังปี ค.ศ.1976 คือวิกฤตการณ์ทาง เศรษฐกิจ เพราะเดิมเวียดนามเหนือได้รับความช่วยเหลือจากโซเวียตเซีย แม้จะเป็นระบบการ ผลิตแบบคอมมิวนิตตามแบบคอมมิวนิสต์ แต่ผลผลิตก็ไม่เพียงพอเลี้ยงตนเอง ส่วนเวียดนามใต้แม้จะ เป็นประชาธิปไตยระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ก็เลี้ยงตนเองได้จากความช่วยเหลือของสหรัฐ อเมริกาทั้งสิ้น การรวมประเทศทำให้เกิดภาระหนักทางเศรษฐกิจที่จะต้องเลี้ยงตนเองให้ได้ การที่ เวียดนามปรับประเทศให้ไปสู่อะบบสังคมนิยม ก็ไม่พยายามทำเฉพาะแต่ในประเทศของตนเท่า นั้น กลับแผ่ขยายอิทธิพลไปสู่ประเทศอินโดจีนด้วยกัน คือ กัมพูชา และลาว ทำให้เวียดนามถูก คว่ำบาตรจากนานาประเทศ จึงทำให้เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้นไปอีก คือ

เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 1978 กองกำลังเวียดนาม บุกเข้ายึดกรุงพนมเปญ สัมระบบการปกครองของ เขมรแดง ซึ่งมีนายพลพุด และเฮียงซารีเป็นผู้นำลง และสนับสนุนนายเฮงสัมวิน ขึ้นเป็นผู้นำใน กัมพูชา เป็นผลให้นับจากปี ค.ศ.1979 เป็นต้นมา ประเทศตะวันตก รวมทั้งองค์การระหว่าง ประเทศ ประกาศตัดความช่วยเหลือให้กับเวียดนาม นอกจากนั้น การที่เวียดนามใช้กองกำลังเข้า ไปรักษาการณ์ในกัมพูชาถึง 140,000 นาย และในลาวอีก 40,000 นาย ทำให้เวียดนามต้องเพิ่ม ภาระค่าใช้จ่าย แทนที่จะเข้ามาพัฒนาเศรษฐกิจ เวียดนามต้องถูกโดดเดี่ยวจากนานาชาติ และต้อง พึ่งพาโซเวียตเซียเพิ่มมากขึ้น แม้เวียดนามจะมีแผนพัฒนาประเทศ 5 ปี หลังจากปี 1976 ก็ต้อง สัมเลิกไปในปี ค.ศ.1979 เพราะไม่ได้ผล ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองในกลุ่มผู้บริหาร พรรค ในปี ค.ศ.1985 รัฐบาลเวียดนามได้พยายามปฏิรูปเศรษฐกิจอีกครั้งหนึ่ง โดยเน้นการคลัง การธนาคารและปฏิรูปเงินตรา แต่ก็ล้มเหลวอีกเช่นเคย

ดังนั้นในการประชุมสมัชชาแห่งชาติ เรื่องเศรษฐกิจจึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องนำมาถกกัน และแก้ไขโดยด่วน ในการประชุมสมัชชาใหญ่ครั้งที่ 6 จึงเป็นการประชุมครั้งสำคัญในเรื่องของ การปฏิรูปทางเศรษฐกิจ คือ แนวทางการปฏิรูปทางเศรษฐกิจใหม่ "Doi Moi" นโยบายนี้ คือการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทุกสาขาของเศรษฐกิจ โดยผ่อนคลายนโยบายสังคมนิยม ให้เป็นระบบ

ทุนนิยม และเป็นกลไกการตลาดมากขึ้น คือ

- ปลดปล่อยให้รัฐวิสาหกิจมีอิสระในการตัดสินใจ
- ส่งเสริมทั้งด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม
- พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ปลดปล่อยอิสระในการประกอบการขนาดย่อย
- ขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศให้มากขึ้น
- อนุญาตให้เอกชนมีสิทธิใช้ที่ดินในการประกอบกิจกรรมการผลิต โดยละทิ้งเรื่องระบบการผลิตแบบกรรมสิทธิ์ร่วม และการเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตร่วมแบบมาร์กซิสต์

โดยการปฏิรูปเศรษฐกิจแบบ Doi Moi นี้ แสดงให้เห็นถึงการยอมรับความสำคัญของภาคเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจ ทำให้เวียดนามประสบความสำเร็จในการปฏิรูปทางเศรษฐกิจเป็นครั้งแรก ภายหลังจากรวมประเทศ ในช่วงปี 1989 - 1990 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนามมีมากถึง 4.5 % แม้การช่วยเหลือของรัสเซียจะลดลง ปัจจัยอีกอันหนึ่งของการเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนาม คือการถอนทหารออกจากกัมพูชาในระหว่างพฤษภาคม ค.ศ. 1988 - กันยายน ค.ศ. 1989 นอกจากเวียดนามจะลดการใช้จ่ายแล้ว เวียดนามยังได้รับการยอมรับจากนานาชาติ และไม่ถูกโดดเดี่ยวอีกต่อไป

เวียดนามเน้นนโยบายสร้างความสัมพันธ์กับต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบของการแลกเปลี่ยน การเยือนของผู้นำพรรคผู้นำรัฐ และผู้นำรัฐบาล เช่นการเยือนมาเลเซียและสิงคโปร์ของประธานาธิบดี เจิ่น คืก เลือง การเยือนสหภาพยุโรปของนายกรัฐมนตรี ฟามวันชาย (ปี ค.ศ. 1998) การเข้าร่วมประชุมเอเชีย - ยุโรปครั้งที่ 2 (ASEM-II) และมีผู้นำต่างประเทศไปเยือนเวียดนามหลายประเทศเช่นกัน และเวียดนามยังได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ณ กรุงฮานอยในเดือนธันวาคม 1998 เพื่อแสดงให้เห็นว่าเวียดนามจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมโลก

ปัญหาภายหลังเอกราชของกัมพูชา

กัมพูชาในระบอบที่ฝรั่งเศสปกครองนั้น ฝรั่งเศสปกครองน้อยกว่าที่ดำเนินการในเวียดนาม เช่น ทางด้านการศึกษา ไม่เข้าควบคุมช่วยงานการศึกษาให้เป็นแบบตะวันตกหมดเหมือนในเวียดนาม การศึกษาแบบเดิมของลาวและกัมพูชาก็ยังมีต่อไป โดยที่ฝรั่งเศสมาจัดตั้งโรงเรียนของพวกสอนศาสนาขึ้นเท่านั้น นอกจากนั้นข้าราชการประจำที่ฝรั่งเศสใช้ในลาวและกัมพูชา และผู้ที่เข้ามาลงทุน เป็นชาวเวียดนามเสียเป็นส่วนใหญ่ ชาวกัมพูชาไม่ค่อยเกลียดชังฝรั่งเศส และยังรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณฝรั่งเศสในการช่วยกัมพูชาให้พ้นจากการถูกคุกคามของไทยในช่วงปี 1885 - 1887 ฝรั่งเศสยังได้ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของกัมพูชา สร้างทางรถไฟสายกัมพูชา สร้างถนนสายต่าง ๆ ขึ้นในประเทศ ยกเลิกการมีทาส นำการปลูกยางพาราเข้ามาปลูกในบริเวณที่ก่อนหน้านี้ไม่ได้ทำการเพาะปลูกอะไร

ฝรั่งเศสได้ส่งเสริมให้ชาวกัมพูชาไปศึกษาต่อต่างประเทศ ทางด้านเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ทำให้คนกัมพูชาและลาวสนใจที่จะศึกษามากกว่าจะทำการค้าขาย นอกจากอาชีพเกษตรกรรม ทำให้เศรษฐกิจตกอยู่ในมือพ่อค้าของชาวญวนและชาวจีน แต่ชาวกัมพูชาส่วนใหญ่ก็ยอมรับความจริงในข้อนี้และการเปลี่ยนแปลงที่ฝรั่งเศสนำเข้ามา ดังนั้น จึงไม่เกิดขบวนการชาตินิยมที่ต่อต้านฝรั่งเศสจนกระทั่งปี 1936 เมื่อนายซันงอกทัน (Son Ngoc Thanh) ได้ออกหนังสือพิมพ์เป็นภาษากัมพูชา¹ ต่อต้านการเป็นรัฐอารักขาขึ้นมาในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 และให้ความร่วมมือกับญี่ปุ่นจนได้เป็นนายกรัฐมนตรีของกัมพูชา เมื่อฝรั่งเศสกลับมาภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้ตั้งจับกุมซันงอกทัน และพวก ทำให้ซันงอกทันหลบหนีเข้าป่าตั้งขบวนการเขมรขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้รับการสนับสนุนจากพวกเวียดมินห์ และยอมรับเอาอุดมการณ์ของคอมมิวนิสต์จากพวกเวียดมินห์ใช้ในการต่อต้านฝรั่งเศส

ส่วนกษัตริย์ของกัมพูชา คือ พระเจ้านโรดมสีหนุได้พยายามเจรจากับพวกเขมรอิสระให้วางอาวุธในการต่อต้านฝรั่งเศสเสีย เพราะกลัวฝรั่งเศสจะโกรธและไม่ยอมปล่อยให้กับกัมพูชาได้เอกราช และฝรั่งเศสเองก็ปฏิเสธที่ยอมรับคณะรัฐมนตรีของเจ้านโรดมสีหนุ เพราะพบว่ารัฐมนตรีบางคนมีความเกี่ยวข้องกับซันงอกทัน ในปี 1952 สีหนุได้ทำการเสียดังไฟโบสุตท้ายด้วยการสละราชบัลลังก์ ถัดคณะรัฐมนตรีของพระองค์ตั้งพรรคการเมืองชื่อว่าพรรคสังคมนิยม (Sangkum)

¹ Qual, p. 416.

ขึ้นแข่งขันกับพรรคเขมรอิสระของซันจอกทัน โดยหวังว่าจะทำให้ฝรั่งเศสปล่อยกัมพูชาเป็นอิสระและจะได้รับความจงรักภักดีจากประชาชนกัมพูชาทั้งปวง การเสียดของพระองค์ครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จในระยะ 15 ปี ต่อมาหลังจากปี 1954 ความสามารถของพระองค์ในการทูตและการวางตัวเป็นกลางทำให้เข้ากับนานาชาติได้หลายฝ่ายและได้รับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากหลาย ๆ ประเทศ ส่วนภายในประเทศก็ได้รับคะแนนนิยมจากประชาชนเป็นอย่างมากและสามารถขจัดพวกของซันจอกทันออกไปได้ในปี 1962 ซึ่งพวกนี้ประกาศตัวเป็นปฏิปักษ์ต่อระบบราชาธิปไตย สีหนุทรงใช้สถาบันกษัตริย์และราชวงศ์เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในประเทศและการได้รับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากนานาชาติ เพื่อที่จะทำให้กัมพูชาเป็นอิสระทางเศรษฐกิจไม่ต้องพึ่งใคร แม้มหาอำนาจตะวันตกจะไม่ชอบการที่เขมรไปสนิทสนมกับสาธารณรัฐประชาชนจีนนักก็ตาม¹

บทบาทความเป็นกลางของนโรดม สีหนุ เริ่มวางตัวลำบากขึ้น ในระยะสงครามเวียดนามและการที่เวียดนามเหนือเข้ามาใช้ดินแดนเข้าไปแทรกแซงในเวียดนามได้ทำให้นักการทหารของกัมพูชาคือนายพลลอนนอลไม่พอใจ ในเดือนมีนาคม 1970 ขณะที่สีหนุเดินทางไปต่างประเทศ ลอนนอลก็ทำรัฐประหารเปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐกัมพูชา โดยมีลอนนอลเป็นนายกรัฐมนตรี นอกจากนั้นลอนนอลยังอนุญาตให้สหรัฐอเมริกาและทหารของเวียดนามได้เข้ามากวาดล้างพวกคอมมิวนิสต์ในภาคตะวันออกของกัมพูชา ขณะที่สหรัฐถอนทัพจากเวียดนามก็ถอนกำลังออกจากกัมพูชาด้วย แต่ทหารเวียดนามได้ยังคงอยู่ในกัมพูชา เป็นผลให้ชาวเขมรไม่พอใจและเขมรในระยะนี้ได้แบ่งแยกออกเป็นหลายพวกคือพวกที่พึงพอใจรัฐบาลลอนนอล, พวกที่ต่อต้านคอมมิวนิสต์, พวกที่นิยมระบบกษัตริย์ คือรัฐบาลกษัตริย์ของเจ้าสีหนุในปักกิ่งและพวกที่นิยมคอมมิวนิสต์เวียดนามในปี 1972 ลอนนอลมีอำนาจเต็มที่ประกาศตั้งตนเองเป็นประธานาธิบดีและแต่งตั้งซันจอกทัน (คู่แข่งทางการเมืองของสีหนุตลอดมา) เป็นนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตามซันจอกทันก็ต้องออกจากตำแหน่งในปีนั้นเอง จากการเลือกตั้งสภาสูงแห่งชาติพรรคการเมืองพรรคอื่นได้ชัยชนะอย่างท่วมท้น หลังจากยุคสงครามเวียดนามในปี 1973 ทั้งสีหนุและลอนนอลก็แสวงหาผู้สนับสนุนเพื่อที่จะขับไล่ทหารเวียดนามออกจากกัมพูชา แต่สีหนุก็แสดงเป็นนัย ๆ ว่าเขาจะลาออกจากผู้นำรัฐบาล

สีหนุในปักกิ่งและจะไม่ยุ่งกับการเมืองของ เขมร ในอนาคต แต่จากการที่รัฐบาลลอนนอลดำเนิน

¹ Quale, p.417.

นโยบายตามสหรัฐอเมริกาเพื่อปราบปรามปรามคอมมิวนิสต์ จึงทำให้พวกคอมมิวนิสต์มีบทบาทต่อประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะพลพรรค บทบาทความเป็นผู้นำต่อต้านรัฐบาลกัมพูชา และสามารถโค่นล้มรัฐบาลลอนนอลได้สำเร็จในปี ค.ศ.1975

การปกครองกัมพูชามียุคพลพรรค พลพรรคสถาปนารัฐบาลสหภาพกัมพูชา โดยมีสมเด็จพระเจ้าสีหนุเป็นประมุขของรัฐ และนายกรัฐมนตรีทั้งที่ยังพำนักอยู่ในปักกิ่ง บรรดาพรรคพวกของสีหนุถูกกำจัด และกลุ่มเขมรแดงแตกแยกกันเอง ในเดือนมีนาคม ค.ศ.1976 สีหนุลาออกจากประมุขของรัฐ มีการยุบสหภาพกัมพูชา ตั้งสภาเปรตชเคียมแห่งรัฐ ซึ่งมีเขิวสัมพันธ์เป็นประธาน พลพรรคเป็นนายกรัฐมนตรี เอียงซารีเป็นรองนายกรัฐมนตรี และกลุ่มพรรคประชาชนเดิมเข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีต่าง ๆ ที่สำคัญ การแตกแยกของกลุ่มเขมรแดงทำให้มีการกวาดล้างฝ่ายตรงข้ามคือ ฝ่ายศัตรูของพลพรรค ทำให้พวกศัตรูของพลพรรคต้องหนีไปอยู่เวียตนาม คือ เฮงสัมริน, ฮุนเซ็น, เจือซิม พลพรรคสังหารผู้คนที่ไม่เห็นด้วยกับนโยบายของเขา คือการนำลัทธิเหมาและระบบคอมมิวนิสต์มาใช้ การปฏิวัติวัฒนธรรมใหม่ล้มรากเหง้าของวัฒนธรรมเก่า คือกลุ่มศักดิ์นา, ปัญญาชน, พระ, ชนกลุ่มน้อยและประชาชนทั่วไป ถูกสังหารอย่างบ้าคลั่ง เป็นการล้างเผ่าพันธุ์ครั้งใหญ่ของมนุษยชาติ กลุ่มทหารเขมรแดงเป็นกลุ่มที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ระบบการบริหารของรัฐบาลซึ่งเป็นระบบคอมมิวนิสต์ มีการกวาดล้างผู้คนทั้งในเมืองและชนบทไปทำนาทำไร่ ระบบเศรษฐกิจของเขมรแดงไม่มีตลาดสินค้า ไม่มีเงินตรา ไม่มีการแลกเปลี่ยนสินค้าโดยเสรี ชาวไร่ชาวนาไม่มีสิทธิทำการเกษตรอย่างเสรี แต่ละท้องถิ่นจะมีโรงครัวกลางที่รับประทานอาหาร แต่ละคอมมิวนิสต์ไม่มีสิทธิและเสรีภาพ

ทางการศึกษา เขมรแดงทำลายปัญญาชน ล้มล้างระบบการศึกษาทั้งหมด หนังสือและเอกสารต่าง ๆ ถูกทำลายรวมทั้งประเพณีวัฒนธรรม วัดและพระ วิธีการของพลพรรคนั้นราวกับว่าไม่ต้องการให้คนกัมพูชาหลงเหลือความเป็นชาติ ทำลายล้างเผ่าพันธุ์ชาวเขมรเพื่อสร้างเผ่าพันธุ์ใหม่และวัฒนธรรมใหม่

การสิ้นอำนาจของเขมรแดง ในวันที่ 12 ธันวาคม 1978 เฮงสัมริน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเวียตนาม โค่นล้มรัฐบาลพลพรรคได้สำเร็จ ตั้งชื่อประเทศใหม่ว่า สาธารณรัฐประชาชนกัมพูชา โดยมีเฮงสัมรินเป็นประธานาธิบดี จันตีเป็นนายกรัฐมนตรี ต่อมาฮุนเซ็นขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อจันตีถึงแก่กรรม แม้อิฐบาลนี้จะเป็นรัฐบาลที่เข้มแข็งและมั่นคง

แต่สหรัฐอเมริกาก็ไม่ให้การรับรอง และกลับรับรองรัฐบาลผสมของเขมรแดง กองกำลังของสีหนุ
กองกำลังของซอนซาน

การพัฒนาเศรษฐกิจของกัมพูชาสมัยรัฐบาลเฮงสัมริน สุนเซ็น ดีขึ้นกว่าสมัยเขมรแดง
ให้คนมีเสรีภาพในการเพาะปลูก เปิดตลาดการค้าเสรี ให้ประชาชนช่วยกันทำงานเพื่อช่วยชาติ
และส่วนรวม สภาพชีวิตโดยทั่วไปของประชาชนซึ่งดีขึ้นกว่าสมัยเขมรแดงปกครอง แต่เหตุผล
ทางอุดมการณ์ทางการเมืองทำให้รัฐบาลสุนเซ็นไม่ได้รับการยอมรับจากสหรัฐอเมริกาและกลุ่มอา
เซียน โดยถูกกล่าวหาว่าเป็นรัฐบาลหุ่นของเวียดนาม อย่างไรก็ตาม รัฐบาลสุนเซ็นก็ได้รับความ
ช่วยเหลือจากไซเวียตชุดเซีย เวียดนาม องค์การระหว่างประเทศ เช่นยูนิเซฟ FAO และองค์การกา
ชาดสากล รัฐบาลสุนเซ็นได้พยายามบูรณะประเทศ ทั้งทางด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม โดย
จัดแผนพัฒนาเศรษฐกิจ 5 ปี 1986 - 1990 รวมทั้งจัดการศึกษาภาคบังคับให้กับชาวกัมพูชา

การสร้างสันติภาพในกัมพูชา รัฐบาลผสมของกัมพูชาที่อยู่ติดแนวชายแดนไทย ได้ร่วม
กันสู้รบกับรัฐบาลสุนเซ็น เป็นสงครามที่ยืดเยื้อเรื่อยมา ตั้งแต่ปี ค.ศ.1978 หลังเขมรแดงสิ้นอำนาจ
การสู้รบครั้งนี้ทำให้ประเทศเพื่อนบ้านต้องเดือดร้อน จึงมีการเรียกร้องให้ยุติการสู้รบ และจัดการ
เจรจาระหว่างเขมร 4 ฝ่าย

ทำให้มีการลงนามที่กรุงปารีส ในวันที่ 2-3 ตุลาคม ค.ศ.1991 ให้สมัชชาใหญ่
สหประชาชาติ จัดตั้งองค์การชั่วคราวของสหประชาชาติ หรืออินแทค (United Nations
Transitional Authority in Cambodia UNTAC) โดยกองกำลังนี้จะเข้าควบคุมการหยุดยิง ยุบกอง
กำลังของเขมร 4 ฝ่าย พร้อมทั้งให้มีการเลือกตั้งทั่วไป และจัดรัฐบาลขึ้นบริหารประเทศ

การเลือกตั้งแม้จะไม่ราบรื่นนัก เพราะกลุ่มเขมรแดงไม่ยอมรับร่วมมืออย่างใดก็ตามการ
เลือกตั้งทั่วไป ก็ได้ถูกกำหนดขึ้นในวันที่ 23 - 27 พฤษภาคม ค.ศ. 1993 และสำเร็จลงได้ด้วยดี โดย
มีประชาชนกัมพูชาออกมาใช้สิทธิถึง 90 % จากประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง 4.7 ล้านคน ซึ่งพรรค
ฟุนซินเปคของเจ้านโรดม รณฤทธิ์ ชนะการเลือกตั้งได้ 58 ที่นั่ง ขณะที่พรรคประชาชนกัมพูชา
ของฮุนเซนได้ 51 ที่นั่ง ที่เหลืออีก 11 ที่นั่งเป็นของพรรคอื่น ๆ ทำให้พรรคของนายฮุนเซนคัดค้าน
ว่ามีการซื้อเสียง และทุจริตการเลือกตั้ง

อย่างไรก็ตามสมเด็จพระเจ้าสีหนุ ก็ออกมาไกล่เกลี่ยให้ทุกฝ่ายร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลผสม ซึ่ง
ประกอบด้วยทุกพรรคที่ได้รับการเลือกตั้ง ไม่มีพรรคฝ่ายค้าน และมีประธานร่วม 2 คน หรือนายก
รัฐมนตรี 2 คน คือ เจ้านโรดมรณฤทธิ์ และนายฮุนเซน

ส่วนสมเด็จพระเจ้าสีหนุ เป็นประมุขของประเทศ

รัฐบาลนี้ประกาศใช้เสรีภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจ โดยไม่ใช่ระบบคอมมิวนิสต์อย่างที่เคยทำมาในอดีต มีการรวมกำลังของฝ่ายต่าง ๆ ที่เคยสู้รบกันมาเป็นกองทัพเดียวกันคือ กองทัพแห่งชาติ และสิ่งสำคัญที่ต้องทำคือสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในชาติ และเมื่อสมัชชาแห่งชาติร่างรัฐธรรมนูญเสร็จเรียบร้อย มีการลงมติรับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในวันที่ 21 กันยายน ค.ศ.1993 สมเด็จพระเจ้าสีหนุมีสถานภาพเป็นกษัตริย์ของกัมพูชา

แต่สันติภาพในกัมพูชายังไม่อยู่ในสถานะการณ์ที่น่าไว้วางใจ เพราะปัญหาความไม่ปรองดองระหว่างเข้านโรคมรณฤทธิ์กับนายสุนเซ็น ตลอดจนกลุ่มเขมรแดงก็พยายาม ก่อความวุ่นวายในกัมพูชาเรื่อยมา โดยการสู้รบกับรัฐบาลเป็นสงครามกองโจร การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 2 จะมีขึ้นในปี ค.ศ.1998 ทำให้ 2 พรรคการเมืองใหญ่คือ พรรคพุนซินเปก โดยการนำของเข้านโรคมรณฤทธิ์ และพรรคประชาชนกัมพูชา ภายใต้การนำของนายสุนเซ็น ต่างก็แข่งขันกันสร้างฐานเสียง และพยายามดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อเอาชนะซึ่งกันและกัน ฝ่ายที่ได้เปรียบคือฝ่ายของนายสุนเซ็น ซึ่งกุมอำนาจการทหารส่วนใหญ่ ตลอดจนอำนาจการบริหาร ในระดับท้องถิ่น เข้านโรคมรณฤทธิ์จึงพยายามหาแนวร่วม โดยการดึงพรรคการเมืองอื่น ๆ เข้าเป็นพันธมิตรทำให้สถานะการณ์ทางการเมือง ไม่สงบ และเหตุการณ์ตึงเครียดมากขึ้น เมื่อมีการลอบสังหารนายสุนเซ็น ในวันที่ 28 พฤษภาคม ค.ศ.1997 แต่นายสุนเซ็นปลอดภัย ทำให้มีการประณามว่าผู้ที่อยู่เบื้องหลัง คือ เข้านโรคมรณฤทธิ์ และเข้านโรคมรณฤทธิ์ยังเปิดการเจรจากับกลุ่มเขมรแดงอีก ทำให้เหตุการณ์แตกหัก ระหว่าง 2 ฝ่ายในวันที่ 5-6 กรกฎาคม ค.ศ. 1997 โดยกองกำลังของนายสุนเซ็นขับไล่กองกำลังฝ่ายเข้านโรคมรณฤทธิ์ออกจากพนมเปญได้สำเร็จ และปลดเข้านโรคมรณฤทธิ์ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 1 โดยตั้งนายฮึง ฮวด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศขึ้นเป็นแทน ทำให้อำนาจของนายสุนเซ็นมีเพิ่มขึ้นในการกุมอำนาจทางการเมืองทั้งหมดในกัมพูชา

การเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 2 มีขึ้นในวันที่ 26 กรกฎาคม ค.ศ. 1998 มีพรรคการเมืองเข้าร่วมส่งผู้แทนสมัครรับเลือกตั้งถึง 39 พรรค และพรรคที่รับชัยชนะในการเลือกตั้งคือ พรรคประชาชนกัมพูชาของนายสุนเซ็น แต่ก็ยังไม่ถึง 2 ใน 3 ตามกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ดังนั้นจึงต้องจัดตั้งรัฐบาลผสมในระยะแรกไม่สามารถตกลงกันได้ เพราะไม่มีใครยอมเข้าร่วมจัดตั้งรัฐบาลด้วย ทำให้เกิดการชงกันทางการเมือง ในที่สุดสมเด็จพระเจ้าสีหนุจึงต้องเข้าเจรจาไกล่เกลี่ย โดยให้นายสุนเซ็นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเพียงคนเดียว ส่วนเข้านโรคมรณฤทธิ์เป็นประธาน

สภาผู้แทนราษฎร นายสุนเซ็นอินยอมให้มีการอภิเษกเข้าม โครมรณฤทธิ์และพวก พรรคฝ่ายค้าน มีเพียงพรรคเดียวคือพรรคของนายสมรังสี ขณะที่กลุ่มเขมรแดงแตกแยกกันเอง และถูกรัฐบาล กับพวกราบปราบอย่างหนัก จนอ่อนแอลงอย่างมาก การเมืองเริ่มจะสงบลง แต่ปัญหาการฟื้นฟู เศรษฐกิจ การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของประชาชน ยังเป็นปัญหาใหญ่ที่รัฐบาลกับพวกราบต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศต่อไป

ปัญหาภายหลังเอกราชลาว

ฝรั่งเศสเข้าปกครองลาวในฐานะรัฐอารักขาเช่นเดียวกับเขมร¹ ลาวมีปัญหาทางการเมือง ระหว่างพวกที่นิยมคอมมิวนิสต์กับพวกที่ไม่นิยมคอมมิวนิสต์มากกว่าเขมร เพราะอยู่ใกล้อิทธิพล ของจีนและเวียดนามเหนือมากกว่าและก็มีประสบการณ์ในการจัดตั้งขบวนการชาตินิยมน้อย ขบวนการชาตินิยมของลาวเริ่มจัดตั้งขึ้นเป็นขบวนการแรกคือขบวนการลาวอิสระ ตั้งขึ้นในปี 1945 โดยเชื้อพระวงศ์ลาว คือเจ้าสุวรรณภูมา และเจ้าสุภานุวงศ์เพราะไม่เห็นด้วยกับการที่กษัตริย์ ของลาวเต็มใจให้พวกฝรั่งเศสกลับเข้ามาในหลวงพระบาง พวกลาวอิสระได้จัดตั้งรัฐบาลขึ้นใน เวียงจันทน์แต่ก็ถูกขับไล่ออกไปได้ในปี 1947 โดยฝรั่งเศส พวกลาวอิสระก็หนีแตกกระจายกันไป บางพวกมาลี้ภัยอยู่ในเมืองไทย เจ้าสุภานุวงศ์ไปตั้งมั่นอยู่ในลาวตอนเหนือมีความสนิทสนมกับ พวกเวียดนามห์และจัดตั้งขบวนการประเทศลาวขึ้นมา (Pathet Lao Movement) ซึ่งมีเวียดนามห์ เป็นผู้สนับสนุนเจ้าสุวรรณภูมาและพวกก็มาเข้าร่วมกับรัฐบาลของเจ้ามหาชีวิตซึ่งทางรัฐบาล ประกาศยอมรับว่าพวกนี้เป็นพวกรักชาติที่หลงผิดไปเท่านั้น รัฐธรรมนูญของลาวร่างเสร็จในปี 1947 และได้มีการตั้งสภาแห่งชาติ สภาจังหวัด และสภาเทศบาลขึ้น

ในปี 1954 ซึ่งมีการทำสนธิสัญญาเจนีวา ขบวนการประเทศลาวได้ใช้ความไม่พอใจของ ชาวเขาบางเผ่าต่าง ๆ ที่มีต่อการอยู่ใต้การปกครองของหลวงพระบางซึ่งมีมานานเป็นเครื่องมือ ต่อต้านรัฐบาลและได้ประกาศวันออกเฉียงเหนือของลาวไว้ในกรอบครองในปี 1958 เจ้าสุภานุวงศ์ ในฐานะหัวหน้าขบวนการประเทศลาวได้บีบบังคับให้เจ้าสุวรรณภูมาในฐานะนายกรัฐมนตรีให้ สงวนที่นั่งในคณะรัฐมนตรี 2 ที่นั่งสำหรับขบวนการประเทศลาว แต่หลังจากการเลือกตั้งแล้ว ขบวนการประเทศลาวได้แสดงท่าทีที่เป็นปฏิปักษ์และเป็นภัยต่อรัฐบาล ทำให้พวกที่ต่อต้าน

¹ Quale, p.418.

ขบวนการประเทศลาวซึ่งนำโดยนายพลภูมิ หน่อสวรรค์เข้ามามีอำนาจแทนเจ้าสุวรรณภูมา เจ้าสุภานุวงศ์ก็ได้เร่งสะสมกำลังทัพด้วยความช่วยเหลือของพวกคอมมิวนิสต์การรณรงค์ต่อสู้ได้เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 1960 ขบวนการประเทศลาวได้ยึดเทือกเขาแถบชายแดนไว้ได้เกือบหมด ทำให้สะดวกกับสถานอำนวยการส่งปัจจัยอาวุธยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ เข้ามาในลาวตามเส้นทางโฮจิมินห์และแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติในเวียดนาม ขบวนการประเทศลาวพยายามก่อกวนรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวมากขึ้นเช่น การอ้างเป็นตัวแทนของคนกลุ่มน้อยคือพวกชาวเขาเผ่าต่าง ๆ และเข้ายึดดินแดนแถบชายแดนและยึดดินแดนเกษตรกรรมคอนล่างของแม่น้ำลาวไว้ได้ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1962 จากการประชุมของนานาชาติที่เจนีวาได้ยืนยันความเป็นกลางของลาวเรียกร้องให้มีการถอนทหารต่างชาติออกจากลาวและยอมรับการจัดตั้งรัฐบาลผสมซึ่งไม่เคยลงรอยกัน คือนายพลภูมิ หน่อสวรรค์และเจ้าสุภานุวงศ์ในขณะรัฐบาล โดยมีเจ้าสุวรรณภูมาเป็นหัวหน้า ความขัดแย้งของรัฐบาลผสมมีมากขึ้นจนเจ้าสุภานุวงศ์ได้ลาออกจากรัฐบาลในปี 1963 ไปอยู่แถบเทือกเขาชายแดนร่วมกับขบวนการประเทศลาวและเข้ายึดบางส่วนของเวียงจันทน์ได้ ส่วนนายพลภูมิ หน่อสวรรค์ได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยทั้งให้เจ้าสุวรรณภูมารับการะทางรัฐบาลต่อไปในปี ค.ศ.1964 ได้มีการจัดการพบปะเจรจาระหว่างเจ้าสุวรรณภูมาและเจ้าสุภานุวงศ์แต่การเจรจาล้มเหลว ขบวนการประเทศลาวไม่ยอมรับและเข้าร่วมการเลือกตั้งสภาแห่งชาติระหว่างปี 1965 - 1972 และมีการต่อสู้กันระหว่าง 2 ฝ่าย ต่อมาหลังจากอุบัติเหตุสงครามเวียดนามปี 1973 ก็มีการจัดการเจรจาล้มเหลวระหว่างผู้แทนของเจ้าสุวรรณภูมา และเจ้าสุภานุวงศ์ซึ่งมีการเจรจกันได้ในเรื่องการหยุดยิงระหว่างกัน การให้มีพรรคผสมใหม่ รวม 2 พรรคด้วยกันในขณะรัฐบาลซึ่งขบวนการประเทศลาวก็ได้เข้ามามีบทบาทในขณะรัฐบาลมากขึ้นทุกที หลังจากปี 1974 ที่ขบวนการประเทศลาวได้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลเวียดนามเหนือ, รัฐบาลแนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติในเวียดนามและพรรคคอมมิวนิสต์กัมพูชา ในช่วงปี 1974 ขบวนการประเทศลาวสามารถพัฒนาฐานการเมืองการปกครองของตนขึ้น ในเวียงจันทน์ และหลวงพระบางได้สำเร็จ โดยเจ้าสุภานุวงศ์เป็นประธานสภาที่ปรึกษาการเมืองแห่งชาติ สามารถขยายอิทธิพลและมีบทบาทครอบงำ ความคิดของสมาชิกส่วนใหญ่ในสภาได้

พวกลาวฝ่ายขวา ซึ่งกุมอำนาจทางการเมืองในเวียงจันทน์กลับล้มเหลว ในการสร้างแนวร่วมต่อต้านขบวนการประเทศลาว เพราะกลุ่มลาวฝ่ายขวา มีการฉ้อราษฎร์บังหลวงโกงกินตลอดจนรัฐบาลสหรัฐฯ ชล่อการช่วยเหลือฝ่ายขวาในลาวจนถึงสิ้นสุดสงครามเวียดนาม และขบวนการ

ประเทศลาวสามารถโฆษณาชวนเชื่อให้ประชาชนคล้อยตามพวกตนได้ โดยที่ปัญหาของลาวเวลานั้น มีมากมาย ตั้งแต่ความแตกแยกทางการเมือง เศรษฐกิจย่ำแย่ การแทรกแซงของต่างชาติ ขบวนการประเทศลาวเน้นอุดมการณ์ร่วมมือกันป้องกันภัยของชาติ และ โครงการบูรณะประเทศสืบแปดประการ ทำให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนทุกระดับ ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1975 เมื่อเวียดนามเหนือได้รับชัยชนะในการรวมประเทศ ฮีคไซ่ง่อน และพนมเปญ ขบวนการประเทศลาวจึงเข้ายึดเวียงจันทน์โดยมีกลุ่มลาวรักชาติกลุ่มอื่น ๆ ร่วมมือด้วย สามารถยึดเมืองสำคัญต่าง ๆ ในลาวได้ทั้งหมด โดยสันติวิธี และจัดการบริหารประเทศใหม่ตามแนวทางของพรรคคอมมิวนิสต์ มีการลงโทษข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ข้าราชการชั้นผู้น้อยถูกจับอบรมการศึกษาใหม่ กองทัพเดิมของลาวถูกจัดรวมเข้ากับกองทัพปลดแอกประชาชนลาว นายทหารเก่าถูกลงโทษ ด้วยการนำเข้าค่ายอบรม ทฤษฎีการเมืองใหม่

ปัจจัยที่ทำให้พรรคคอมมิวนิสต์ลาวประสบผลสำเร็จคือ

1. การที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน เพราะเน้นอุดมการณ์ของความรักชาติ และความเป็นเอกราช โดยไม่เน้นอุดมการณ์คอมมิวนิสต์
2. ขบวนการคอมมิวนิสต์แอบแฝงอยู่ภายใต้ขบวนการลาวรักชาติ ที่นำโดยเจ้าสุภานุวงศ์ ซึ่งเป็นเชื้อสายกษัตริย์ที่ประชาชนลาวนับถือ
3. กลุ่มลาวฝ่ายขวาและฝ่ายกลาง ทำคนไม่เป็นที่น่านับถือของประชาชน รับเงินจากต่างชาติและนอกราชการบังหลวง เห็นแก่พวกพ้องของตน ไม่แสดงว่าทำอะไรเพื่อประชาชน
4. ยึดมั่นในสถาบันกษัตริย์ ขกย่องและอารักขาเจ้ามหาชีวิตเป็นอย่างดี
5. ไม่ใช้วิธีการรุนแรงกับฝ่ายตรงข้าม ใช้วิธีการอบรมศึกษาให้ฝ่ายตรงข้ามเข้าใจอุดมการณ์ทางการเมืองใหม่

การจัดตั้งรัฐบาลลาวใหม่

เมื่อเจ้าสว่างวัฒนาทรงประกาศสละราชสมบัติ และเจ้าสุวรรณภูมาลาออกจากตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1975 แล้ว วันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 1975 ก็ได้มีการจัดตั้งรัฐบาลและสภาประชาชนสูงสุด (The Supreme People's Assembly) เพื่อทำหน้าที่ปกครองประเทศยุคใหม่ สภาประชาชนมีสมาชิกประกอบด้วยผู้แทนประชาชนสาขาต่าง ๆ 264 คน ได้

ประกาศยกเลิกระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และได้คัดเลือกสมาชิก สภาประชาชนสูงสุด และ
เปลี่ยนชื่อประเทศจากราชอาณาจักรลาวมาเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีนาย
ไกสร พรหมวิหารเลขาธิการพรรคประชาชนปฏิวัติลาว เป็นประธานสภารัฐมนตรี พระเจ้าสว่าง
วัฒนาได้รับเกียรติให้เป็นที่ปรึกษาสูงสุดของประธานประเทศแต่ปฏิเสธ จึงถูกควบคุมในปี
ค.ศ. 1977 และมีประกาศเป็นทางการว่าพระองค์สวรรคตในเวลาต่อมา

การบริหารประเทศแบ่งเป็นการบริหารราชการส่วนกลางและการบริหารราชการส่วน
ท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนกลาง มีสำนักนายกรัฐมนตรี ธนาคารชาติ คณะกรรมการเชื้อชาติ
และกระทรวงสำคัญ 12 กระทรวง

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จัดแบ่งออกเป็นแขวงเมือง บ้าน และหน่วย แต่ละแขวงมี
คณะกรรมการปกครองเป็นผู้บริหาร โดยมีประธานคณะกรรมการปกครองแขวง 1 คน และรอง
คณะกรรมการปกครองจำนวนตามความเหมาะสม ปัจจุบันลาวมีทั้งหมด 12 แขวง และ 1 กัมแพง
นคร (กัมแพงนครเวียงจันทน์)

การจัดการทางเศรษฐกิจหลังปี ค.ศ.1975

สภาพเศรษฐกิจของลาวอยู่ในสภาพพึ่งตนเองไม่ได้และถูกตัดความช่วยเหลือจากสหรัฐ
อเมริกา การนำระบบสังคมนิยมมาใช้ โดยเลียนแบบเวียดนาม โดยไม่คำนึงถึงสภาพจิตใจและ
วัฒนธรรมเดิมของประชาชน ในเรื่องของระบบนารวมระบบสหกรณ์และการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
ร่วมกัน ทำให้เกิดความล้มเหลวทางเศรษฐกิจ ภาวะเงินเฟ้อ และคนลาวอพยพออกนอก
ประเทศ แม้รัฐบาลจะประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับชั่วคราว 3 ปี แต่ก็เป็นการบีบบังคับให้
ประชาชนสร้างผลิตผล เสียภาษีผลิตผลซึ่งล้มเหลว คั้งนั้นถึงปี 1980 รัฐบาลลาวจึงต้องปรับ
เปลี่ยนนำระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมาใช้ให้ประชาชนมีสิทธิลงทุนเป็นเจ้าของกิจการ คือที่ดิน
และเครื่องมือการผลิต ปฏิรูปการเก็บภาษีใหม่ ไม่พึ่งภาษีเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียว โดยมีการ
เก็บภาษีการค้าและการบริการทุกประเภท ทำให้ภาวะเงินเฟ้อลดลง และเศรษฐกิจดีขึ้นเพราะการ
ปรับเปลี่ยนนโยบายทางเศรษฐกิจของลาว ทำให้ธุรกิจภาคเอกชนฟื้นฟู มีการส่งเสริมการลงทุน
จากต่างประเทศ ปริมาณสินค้าทางเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น แม้โดยรวมจะดีขึ้น แต่ค่าเงินของลาวยังคง
ต่ำและยังต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

การจัดการทางสังคมและวัฒนธรรม

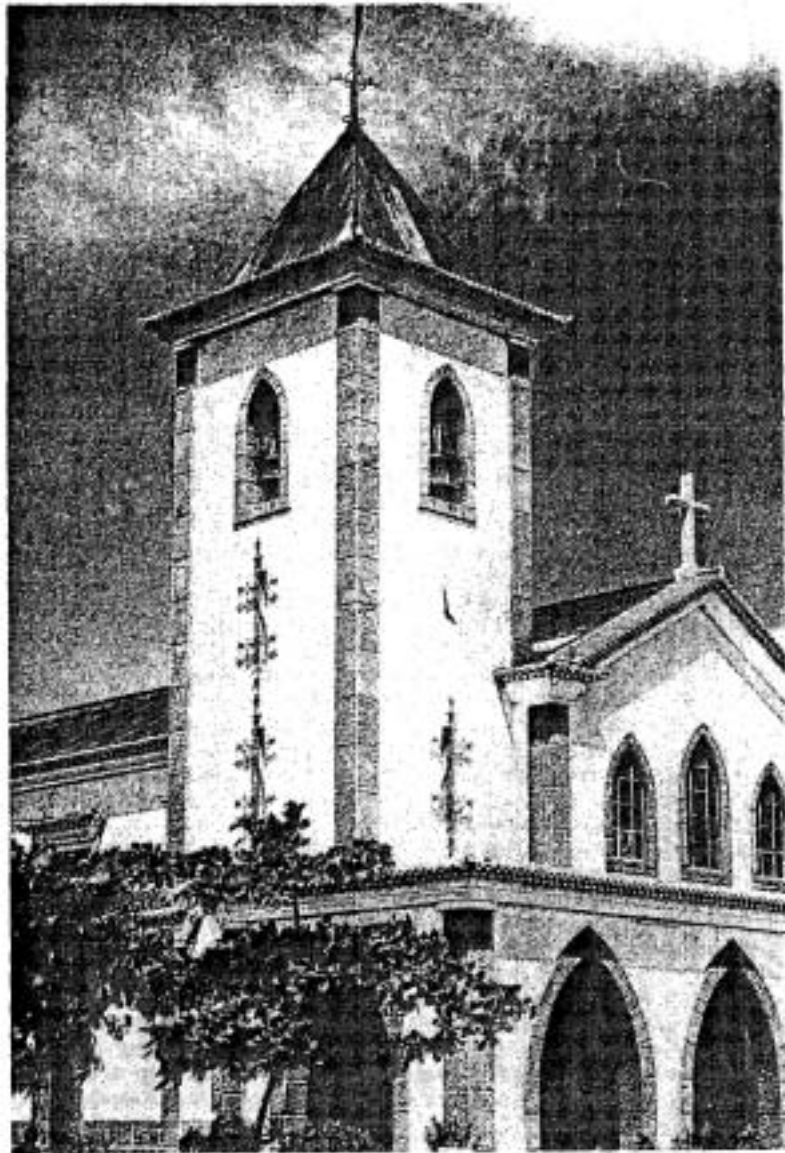
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีการเปลี่ยนธงชาติ เพลงชาติ และภาษาประจำชาติใหม่หมด ในทางพุทธศาสนามีการปฏิรูปองค์กรของสงฆ์ ให้รับผิดชอบภาระกิจเพื่อชาติและประชาชนปฏิวัติลาวใช้เป็นศูนย์กลางการทำงาน และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมชนบทของลาว พระที่มีความรู้ไต่หาหน้าที่สอนหนังสือประชาชน ตามหลักพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับลัทธิมาร์กและเลนิน พระสงฆ์เองนอกจากจะเรียนรู้หลักพุทธศาสนาแล้ว ยังต้องเรียนประวัติศาสตร์การเมืองอีกด้วย เพื่ออธิบายและสั่งสอนประชาชนได้ ตามนโยบายของรัฐบาลเพราะพระสงฆ์เป็นกลุ่มเดียวที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด โดยรัฐบาลเน้นว่าเป้าหมายของกลุ่มปฏิวัติและพุทธศาสนา คือเป้าหมายเดียวกันคือให้คนหลุดพ้นจากทุกข์ และให้คนทุกคนมีความสุขโดยหลักสังคมนิยมของลาว ไปกันได้กับหลักของพุทธศาสนา สิทธิของพระสงฆ์ในการปฏิบัติพิธีกรรมต่าง ๆ ตามประเพณียังคงเหมือนเดิม

รัฐบาลลาวสามารถชักจูงคนไม่รู้หนังสือได้สำเร็จ รวมทั้งการปฏิวัติอุดมการณ์และวัฒนธรรมได้สำเร็จ โดยกำหนดโครงการตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 เรื่อยมาถึงปัจจุบัน โดยการขจัดสิ่งเลวร้ายที่มากับวัฒนธรรมตะวันตก รัฐบาลพยายามใช้การศึกษาเข้าช่วยให้คนเลิกพิธีกรรมที่ด้าหลังและฟุ่มเฟือย อนุรักษ์วัฒนธรรมที่มีค่าควรแก่การอนุรักษ์ แต่ปัญหาใหญ่คือการพัฒนาทางเศรษฐกิจและความยากจนของประชาชน ทำให้ลาวต้องเปิดยอมรับการลงทุนจากต่างชาติและการกู้ยืมเงินจากต่างชาติ รายได้หลักของประเทศมาจากความช่วยเหลือจากนานาชาติ คือสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฯลฯ ซึ่งในระยะปี ค.ศ. 1988 - ค.ศ. 2003 รัฐบาลลาวมีโครงการปฏิรูปภาคการเงินและธุรกิจ ตลอดจนยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

คำถามท้ายบท

1. ให้นักศึกษารวบรวมข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทุกประเทศ
  2. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ปัญหาภายหลังเอกราชของประเทศต่าง ๆ มาให้เข้าใจ
-

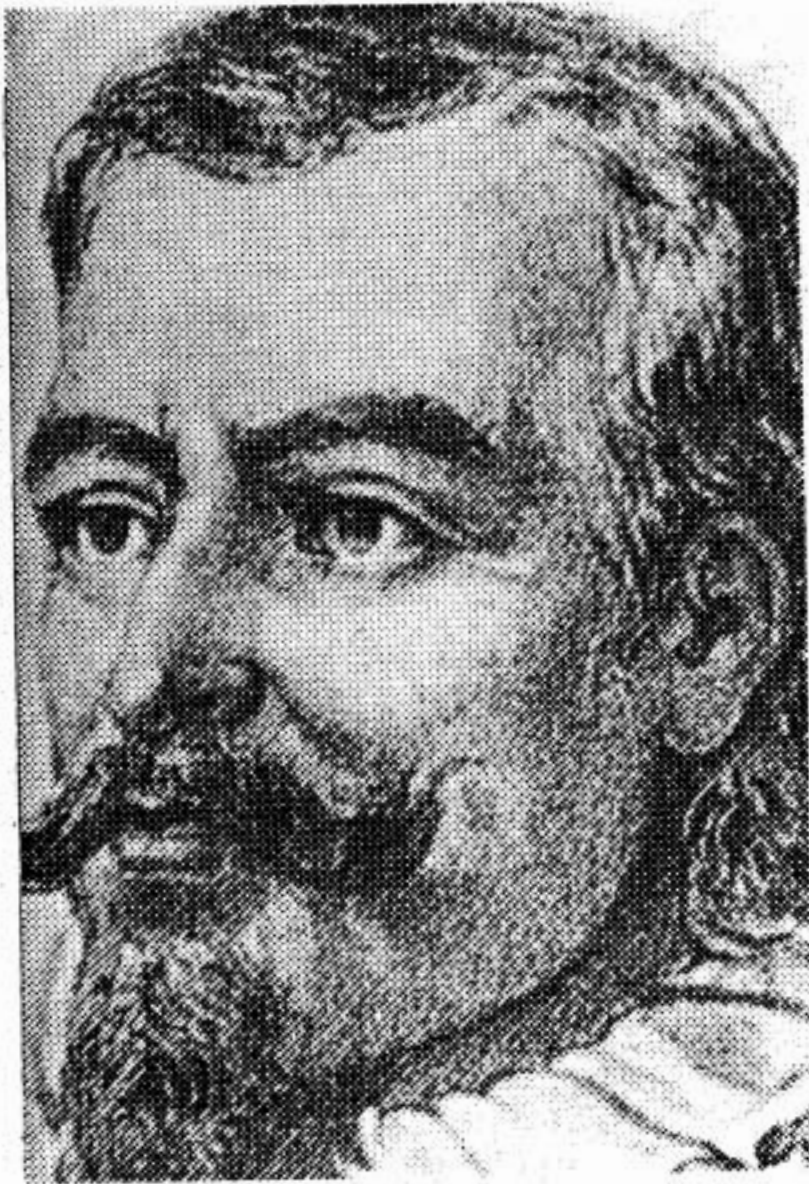
โบสถ์ในติมอร์ สร้างโดยโปรตุเกส

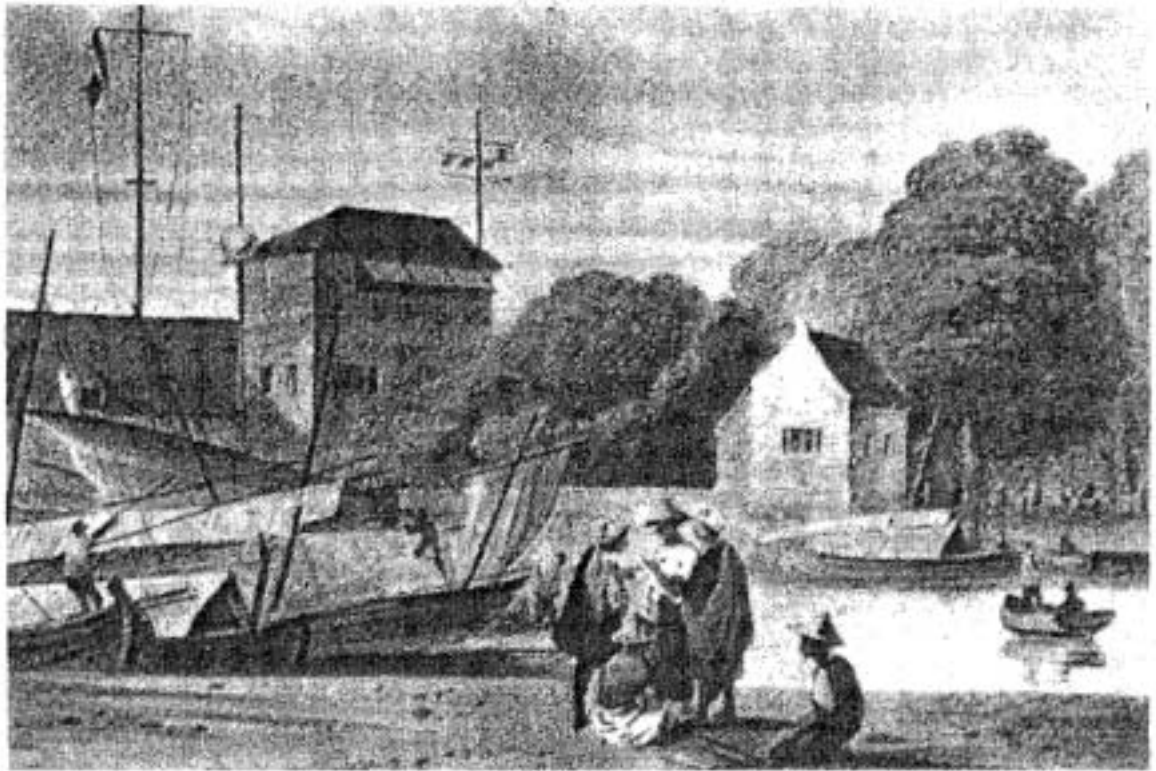
มหาวิทยาลัย ซานโต โทมัส มหาวิทยาลัยแห่งแรกในเอเชีย
สร้างโดยสเปนในฟิลิปปินส์

รัฐสภาฟิลิปปินส์ จำลองรูปแบบการปกครองของสหรัฐอเมริกา

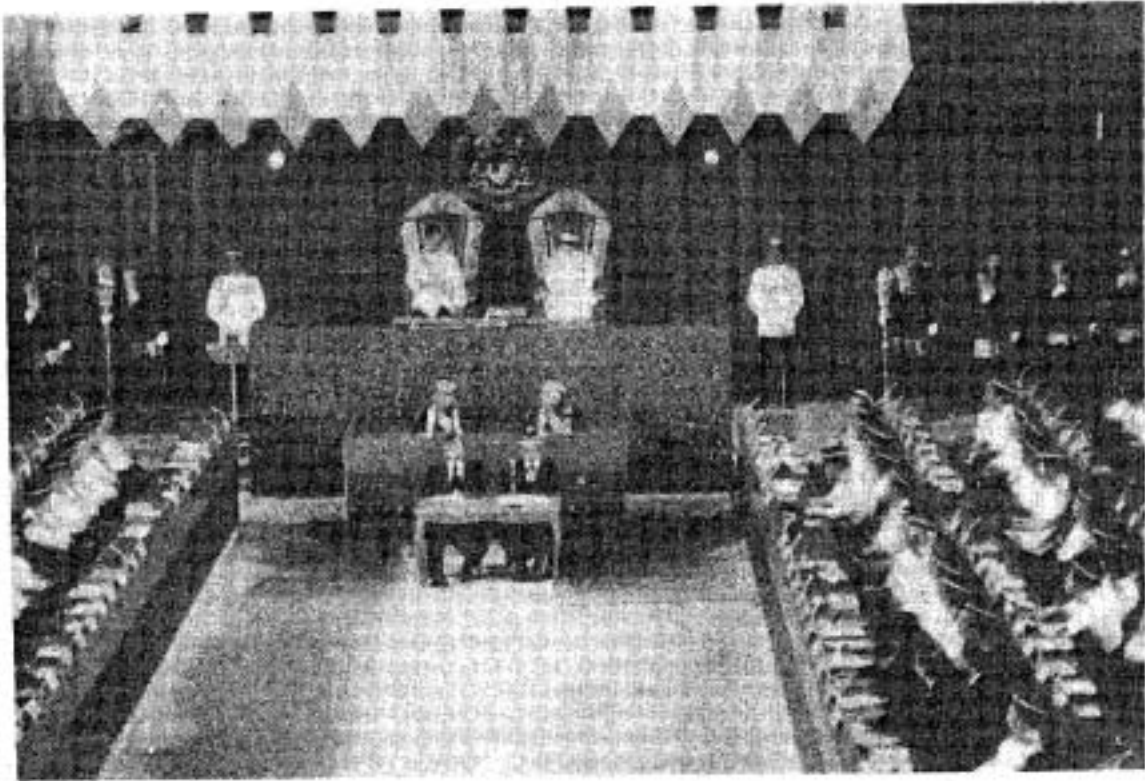
Jan Peterzoon Coen ชาวฮอลันดาผู้ตั้งปัตตาเวีย

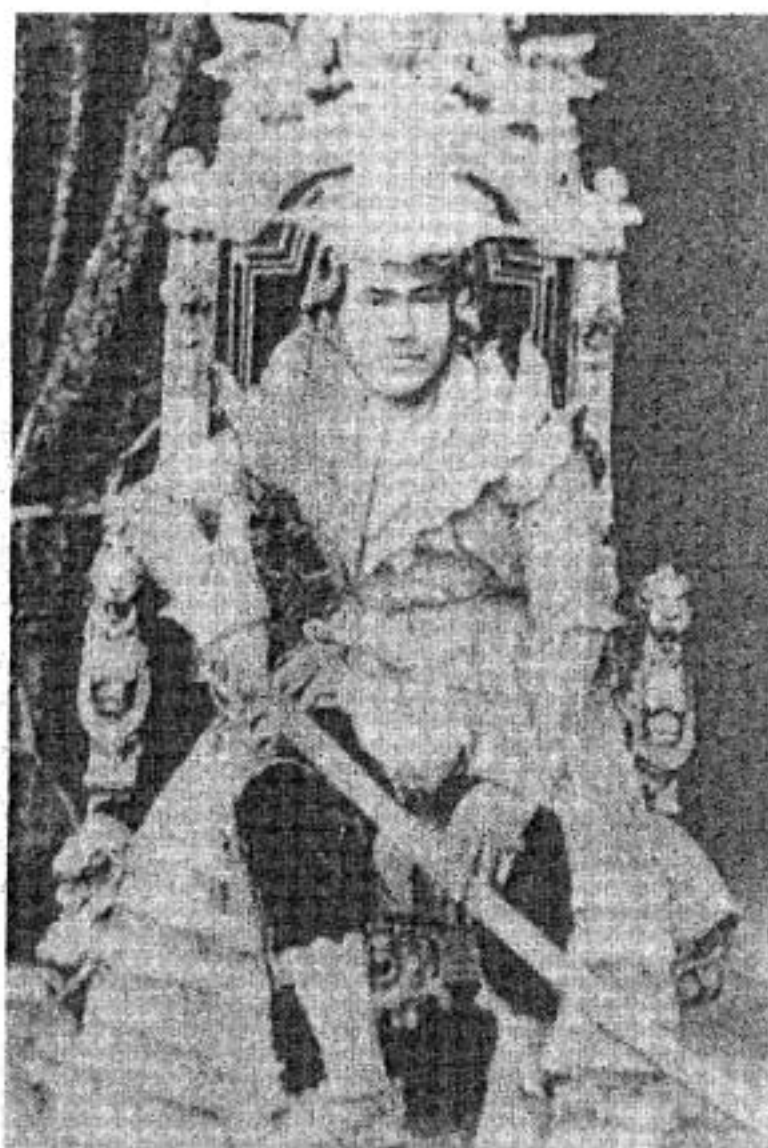
ภาพเมืองท่าปัตตาเวียที่ฮอลันดาเข้ามาระยะแรก

ภาพประธานาธิบดีซูการ์โนแห่งอินโดนีเซีย

ภาพการประชุมสภาของมาเลย์เซีย

ภาพพระเจ้าธิบอ กษัตริย์องค์สุดท้ายของพม่า

ภาพองซานวีรบุรุษชาวพม่า

ภาพการต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตยในพม่า

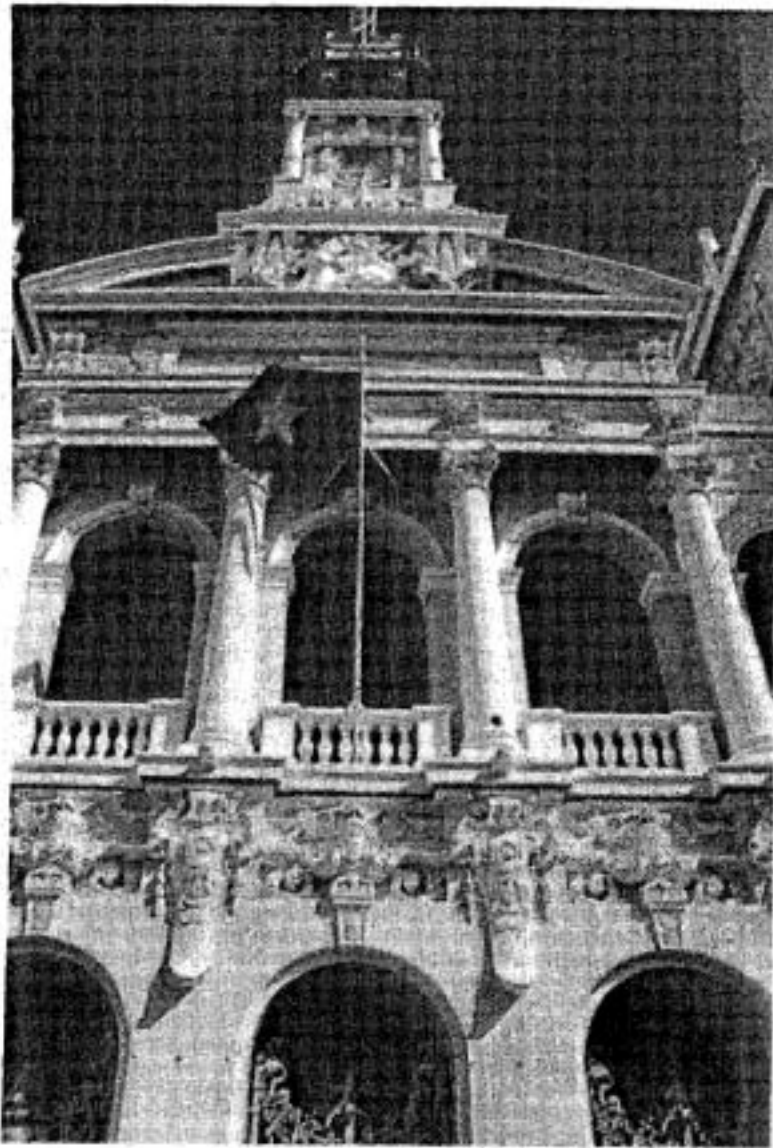
ภาพนางอองซานซูจี บุตรีของ อองซาน

ภาพโฮจิมินห์

ภาพการฉลองการรวมประเทศของเวียดนาม

ภาพที่ทำการรัฐบาลในโฮจิมินห์ซิตี้ (ไซ่ง่อน)